

«Мемлекеттік аннуитеттік
компания» ӨСК» АҚ

MEMLEKETTİK
ANNUITETTİK KOMPANIA



ГОСУДАРСТВЕННАЯ
АННУИТЕТНАЯ КОМПАНИЯ

АО «КСЖ «Государственная
аннуитетная компания»

БЕКІТІЛГЕН
«Мемлекеттік аннуитеттік компания»
өмірді сақтандыру компаниясы»
акционерлік қоғамы
Директорлар кеңесінің
2016 жылғы 20 қаңтардағы № 5
шешімі
01.07.2017 ж. өзгерістермен (№32 шешім)

«МЕМЛЕКЕТТІК АННУИТЕТТІК КОМПАНИЯ» ӨМІРДІ
САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ-ДА
ӨМІРДІ МЕРЗІМДІ САҚТАНДЫРУ ҚАҒИДАЛАРЫ

2016 жыл

**«Мемлекеттік аннуитеттік компания» өмірді сақтандыру компаниясы»
АҚ-да өмірді мерзімді сақтандыру қағидалары**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы «Мемлекеттік аннуитеттік компания» өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ өмірді мерзімді сақтандыру қағидалары (бұдан әрі – Қағида) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, Қазақстан Республикасының «Сақтандыру қызметі туралы» Заңына (бұдан әрі – Заң), Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес әзірленген.

2. Осы Қағида өмірді мерзімді сақтандыруды жүзеге асыру тәртібі мен шарттарын және сақтанушымен бір жылдан он бес жылға дейінгі мерзімге сақтандыру шарттарын жасасу (сақтандыру полисін беру) тәртібін айқындайды. Бұл ретте баланы сақтандыру кезінде сақтандыру мерзімі баланың 18 жасқа толған кезінен аспауы керек.

2-тарау. Осы Қағидаларда пайдаланылатын негізгі ұғымдар

3. Осы Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) **Сақтандырушы** - сақтандыруды жүзеге асыратын, яғни сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға немесе пайдасына шарт жасалған басқа тұлғаға (пайда алушыға) шартта көзделген сома (сақтандыру сомасы) шегінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті тұлға. Сақтандыру ұйымы ретінде тіркелген және сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар заңды тұлға немесе Қазақстан Республикасының өзара сақтандыру туралы заңнамалық актісіне сәйкес өзара сақтандыру ұйымы ғана сақтандырушы бола алады.

Осы Қағидалардың мақсаттары үшін «Мемлекеттік аннуитеттік компания» өмірді сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы сақтандырушы болып табылады;

2) **Сақтанушы** – сақтандырушымен Сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасқан және сақтандыру сыйлықақыларын (сақтандыру жарналарын) төлейтін заңды немесе жеке тұлға;

3) **Сақтандырылушы** - оған қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға;

4) **Пайда алушы** - Сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын заңды немесе жеке тұлға;

5) **Сақтандыру шарты** - екі жақты келісім, оған орай бір тарап (сақтанушы) сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал екінші тарап (сақтандырушы) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырылушыға немесе пайдасына шарт жасалған өзге тұлғаға (пайда алушыға) шартта белгіленген сома (сақтандыру сомасы) шегінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді;

6) **Сақтандыру полисі** - Сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген үлгі шарттарға (сақтандыру ережелеріне) Сақтандырушының қосылғанын

растайтын, Сақтандырушы Сақтанушыға беретін және онда және осы Ережеде көрсетілген шарттарда Сақтандыру шартын жасасуды растайтын құжат;

7) **Сақтандыру сомасы** - сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы;

8) **Сақтандыру сыйлықақысы** - сақтанушы сақтандырылушыға (пайда алушыға) Сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) белгіленген мөлшерде сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемесін қабылдағаны үшін сақтандырушыға төлеуге міндетті ақша сомасы;

8-1) **Сақтандыру жарнасы** - сақтандыру сыйлықақысы мерзімді төлемдер түрінде бөліп-бөліп төленген жағдайда Сақтанушы Сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) белгіленген мерзімде Сақтандырушыға төлеуге тиіс сақтандыру сыйлықақысының бөлігі;

9) **Сақтандыру төлемі** - сақтандырушы сақтандырылушыға (пайда алушыға) Сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) айқындалған сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;

10) **Сақтандыру жағдайы** - Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;

11) **Жеке тұлғаның жасы** - толық жасқа дейін азайту жағына дөңгелектенген жеке басын куәландыратын құжат бойынша Сақтандырылушының нақты жасы;

12) **Сақтандыру объектісі** - Сақтандырылушының өмірі мен денсаулығына байланысты мүліктік мүдделері;

13) **Сақтандыру тәуекелі** - туындаған жағдайда сақтандыру шарты жасалатын залалға (шығыстарға) әкеп соғатын болжамды оқиға;

14) **Жазатайым оқиға** - адамның еркіне қарамастан сақтандырылушының организміне сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термиялық әсер ету нәтижесінде туындаған, денсаулығына зиян келтірген, мертіккен не қайтыс болған және Сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде болған кенеттен, қысқа мерзімді оқиға (оқиға).

3-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі (сақтандыру полисін беру)

4. Сақтандыру шарты жазбаша нысанда немесе Сақтанушының Қағидаларға қосылуы және осы Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша сақтандыру полисін беруі арқылы жасалады.

5. Сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) Сақтандырушы тарапынан басқарма төрағасы (оны алмастыратын адам) немесе осы әрекетті жасауға сенімхат бойынша уәкілетті басқа адам қол қояды. Сақтандырушының атынан қол қоюға құқығы жоқ басқа тұлғалар қол қойған сақтандыру шарты жарамсыз деп танылады.

6. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) ЖСН және Сақтанушының, Сақтанушының және пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттың

немесе заңды тұлғаның мемлекеттік тіркелгені туралы куәлікті қоса бере отырып, Сақтанушының Сақтандырушының ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген нысан бойынша Сақтандырушыға берген сақтандыруға өтініші негізінде жасалады.

7. Сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасу кезінде сақтанушының жасы 2 жастан 69 жасқа дейін, ал сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу мерзімі аяқталғаннан кейін сақтанушының жасы 70 жастан аспауы керек. Бұл ретте баланы сақтандыру кезінде сақтандыру мерзімі бала 18 жасқа толғанға дейін аспауы керек.

8. Сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасу кезінде Сақтанушы сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын анықтау үшін маңызды болып табылатын өзіне белгілі ақпаратты сақтандыру өтінімінде беруге міндетті. Сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасу кезеңінде Сақтанушыға жіберілген сақтандыру өтінішінде немесе Сақтандырушының жазбаша сұрау салуында көрсетілген осы Қағидаларда арнайы көзделген мәліметтер маңызды болып табылады.

9. Егер Сақтандыру шарты жасалғаннан кейін Сақтанушының Сақтандырушыға осы Қағидалардың 8-тармағында көрсетілген мән-жайлар туралы көрінеу жалған ақпарат бергені анықталса, Сақтандырушы шартты жарамсыз деп тануды талап етуге құқылы.

Сақтандыру шарты жарамсыз деп танылған жағдайда Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру шартының қолданылу мерзімі аяқталмаған сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) шеккен шығыстарды шегеріп қайтарады, ал егер сақтандыру төлемі жүзеге асырылса, Сақтанушы одан алынған сақтандыру төлемін Сақтандырушыға қайтарады.

10. Сақтандырушы Сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жарамсыз деп тануды талап ете алмайды, егер сақтанушы ашып көрсетпеген мән-жайлар бұдан былай жойылған кезде.

11. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) Қазақстан Республикасының аумағында да, оның шегінен тыс жерлерде де жарамды.

12. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) сақтандыру сыйлықақысы төленген күннен кейінгі күннен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады, ал егер ол бөліп-бөліп төленсе - сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) көзделген мөлшерде, бірақ сақтандыру полисін берген күннен ерте емес мөлшерде бірінші сақтандыру сыйлықақысы болып табылады және тараптар сақтандыру шарты бойынша өз міндеттемелерін (сақтандыру полисі) толық орындағанға дейін қолданылады.

13. Сақтандырушы Сақтандыру шартынан (сақтандыру полисінен) бас тартуға құқылы, ал егер сақтандыру сыйлықақысы Сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) қол қойылған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде төленбесе, Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) күшіне енген жоқ деп есептеледі. Бұл ретте Сақтандырушы Сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) қол қойылған күннен бастап күнтізбелік 20 (жиырма) күн ішінде Сақтанушыны сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) немесе оның төленбеген бөлігін төлеу қажеттілігі туралы хабардар етуге міндетті. Сақтандыру сыйлықақысы (сақтандыру жарнасы) көрсетілген мерзімде толық

төленбеген жағдайда, Сақтандырушының істі жүргізуге жұмсалған шығыстары шегерілген соманы қайтарыңыз.

14. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) күшіне енгеннен кейін сақтандыруға өтініш және осы Ережеде көрсетілген басқа да құжаттар Сақтандыру шартының (сақтандыру полисі) ажырамас бөлігі болады.

4-тарау. Медициналық тексеру

15. Сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасамас бұрын Сақтандырушы сақтанушыны (Сақтандырылушыны) оның денсаулығының нақты жай-күйін анықтау мақсатында медициналық куәландыруға жіберуге құқылы. Сақтандырылған адам (Сақтандырылған тұлға) медициналық тексеруден өтетін медициналық мекемеде клиникалық диагностикалық зерттеулер жүргізуге лицензиясы болуы тиіс.

16. Медициналық куәландыру Сақтанушының (Сақтандырылушы) қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

17. Медициналық куәландыру Сақтандырушы белгілеген мерзімдерде жүзеге асырылады.

18. Сақтанушының (Сақтанушының) медициналық куәландырудан өтуден бас тартуы, сондай-ақ Сақтандырушыға тексеруден өтудің мүмкін еместігі туралы дәлелді себептерді ұсынбауы Сақтандырушының Сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасудан бас тартуына, ал егер ол жасалған болса, сақтандыру полисін біржақты бұзуға әкеп соғады, заңнамада белгіленген тәртіппен, бұл туралы Сақтандырушы Сақтанушыны жазбаша хабардар етеді.

5-тарау. Сақтандыру жағдайы

19. Осы Қағидаларға сәйкес, осы Қағидалардың 6-тарауында белгіленген жағдайларды қоспағанда, Сақтанушының Сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу мерзімі ішінде қандай да бір себептермен қайтыс болуы сақтандыру жағдайы болып табылады.

20. Осы Қағидалардың 58-тармағының 1) – 3) тармақшаларында көзделген оқиға(лар) сақтандыру жағдайы болып саналмайды және егер ол (олар) осы оқиғаның (олардың) басталуына себепші болған жазатайым оқиға күнінен 6 немесе одан да көп ай өткен соң орын алса, Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыруына әкеп соқпайды.

6-тарау. Сақтандыру жағдайларынан ерекшеліктер және сақтандыруды шектеу

21. 1, 2-топтағы мүгедектік, баланың мүгедектігі, Сақтандырылушының жарақаты сақтандыру жағдайы болып табылмайды және сақтандыру төлемін жүзеге асыруға келмейді.

1) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті уланудың әсері;

2) әскери іс-қимылдар;

3) азамат соғысы, түрлі халық толқулары, жаппай тәртіпсіздіктер немесе ереуілдер;

4) қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған іс-қимылдарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына ықпал ететін деп танылған Сақтанушының, Сақтандырылушының және (немесе) Пайда алушының қасақана іс-әрекеттері;

5) Сақтанушының, Сақтандырылушының және (немесе) Пайда алушының заңнамалық актілерде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыста болатын қасақана қылмыстар немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған іс-әрекеттері;

6) егер сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) осы уақытқа дейін екі жылдан аз уақытқа жарамды болса, Сақтандырылушының өз-өзіне қол жұмсауы;

7) алкогольдік мас болу, медициналық мекеменің білікті дәрігері ұйғарған дәрілерді пайдалануды қоспағанда, Сақтандырылушының есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтынуы (тиісті органдардың қорытындысы болған кезде);

8) Сақтандырылушыны ұстау, арестке алу немесе қамауға алу, немесе ол бас бостандығынан айыру мерзімін өтеген уақытта;

9) Сақтандырылушының кәсіби спортпен айналысуы және/немесе қауіпті спорт түрлерімен (қысқы, суасты, ат спорты, авиациялық, күштік спорт түрлері, тауға өрмелеу, альпинизм, дельтапланеризм, парашют спорты, шығыс жекпе-жегі) тұрақты айналысуы (бір реттен артық), сондай-ақ әртүрлі іс-шараларға (жарыстарға, шоу-бағдарламаларға) қатысуы, өмірге қауіп төндіретін трюктерді немесе жаттығуларды орындауы;

10) лицензияланатын авиакомпанияның жолаушылар кемелерінде жолаушы ретінде ұшуды қоспағанда, ұшу аппараттарымен (оның ішінде дельтапландармен, парашюттермен) ұшу кезінде;

11) егер сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) осы уақытқа дейін екі жылдан аз уақыт қолданса, АИТВ-инфекциясы, ЖИТС аурулары;

12) Сақтандырылушы өзіне қасақана дене жарақатын салса (растайтын құжаттары болса).

22. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін мыналар да негіз болуы мүмкін (растайтын құжаттар болған кезде):

1) Сақтанушының Сақтандырушыға Сақтандырылушы туралы, оның денсаулық жағдайы, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған мәліметтерді, сондай-ақ осы Ережелерге сәйкес Сақтандырушыға ұсынылуға тиіс мәліметтерді хабарлауы;

2) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу мән-жайларын тергеп-тексеруде кедергі келтіруі;

3) егер Сақтанушының (Сақтандырылушының) дәлелді себеппен осы тармақшада көрсетілген әрекеттерді орындауға мүмкіндігі болмаса және мұны құжатпен растаса, сақтандыру жағдайы басталған кезден бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде Сақтандырушыға ол туралы хабарламау.

23. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) І-ІІ топтағы мүгедектермен, наркологиялық, психикалық, онкологиялық, созылмалы жүрек-қан тамырлары ауруларымен, ЖИТС, АИТВ-инфекциясын тасымалдаушылармен ауыратын тұлғалармен жасалмайды.

7-тарау. Сақтанушыны ауыстыру

24. Сақтанушының сақтандыру шарты бойынша өз құқықтары мен міндеттерін соңғысының, Сақтандырушының және Сақтандырылушының жазбаша келісімімен басқа тұлғаға беруге құқығы бар. Құқықтар мен міндеттерді беру Сақтанушының, Сақтандырылушының және сақтандыру шарты бойынша құқықтар мен міндеттерді қабылдайтын тұлғаның (Сақтанушының құқықтық мирасқоры) қол қойған өтініші негізінде жаңартылған сақтандыру полисін немесе қосымша келісім беру арқылы ресімделеді.

Сақтанушыны ауыстыру Сақтандырушы Сақтанушының құқықтық мирасқорына жаңартылған полисті немесе қосымша келісімді берген күннен бастап жарамды болады.

25. Сақтандырылушы болып табылмайтын Сақтанушы қайтыс болған жағдайда, оның сақтандыру шарты бойынша құқықтары мен міндеттері Сақтандырылушыға өтініш негізінде соңғысының жазбаша келісімімен ауысады. Сақтандырылушының сақтандыру шарты бойынша міндеттерін орындауы мүмкін болмаған жағдайда, оның құқықтары мен міндеттері заңнамалық актілерге сәйкес оның құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау жөніндегі міндеттерді жүзеге асыратын адамдарға ауысуы мүмкін.

Сақтандырылушыдан Сақтанушының құқықтары мен міндеттерін қабылдауға өтініш болмаған жағдайда, сақтандыру шарты Сақтанушы қайтыс болған күннен бастап, бұрын жүргізілген сақтандыру жарналарын қайтармай өз қолданысын тоқтатады.

26. Заңды тұлға болып табылатын Сақтанушы қайта ұйымдастырылған кезде сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде оның осы шарт (полис) бойынша құқықтары мен міндеттері Сақтандырушының келісімімен Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде айқындалған тәртіппен тиісті құқықтық мирасқорға ауысады.

8-тарау. Сақтандыру сомасы.

Сақтандыру сыйлықақысы және оны төлеу тәртібі

27. Сақтандыру сомасының мөлшері Сақтанушы Сақтандырушыға берген сақтандыру туралы өтініштің негізінде айқындалады және сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) белгіленеді.

Баланы (18 жасқа дейін), оның ішінде қосымша өтеумен (қамтумен) сақтандыру кезінде сақтандыру сомасының мөлшері бір миллион теңгеден аспауы тиіс.

Сақтанушы «Сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылушының қайтыс болуы»

деген қосымша қамтуды таңдаған жағдайда баланы сақтандыру кезінде (18 жасқа дейін) қосымша қамтумен (қамтумен) сақтандыру сомасының мөлшері бес жүз мың теңгеден аспауға тиіс.

Шарттың қолданылу кезеңінде сақтандыру сомасының мөлшері Сақтанушының өтініші бойынша өзгертілуі мүмкін.

28. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушының нормативтік құжаттарымен бекітілген тарифтер негізінде есептеледі. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері, оны төлеу тәртібі мен мерзімдері сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) белгіленеді.

29. Сақтандыру сыйлықақысы ай сайынғы, тоқсан сайынғы, жарты жылдық және жылдық төлемдер түрінде бір мезгілде бөліп төленуі мүмкін.

30. Сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде Сақтанушы келесі бірнеше кезеңге сақтандыру жарналарын енгізуге құқылы. Сақтанушы оларды төлеу тәртібін өзгертуге құқылы, ол Сақтандырушыға жазбаша өтініш беру және қосымша келісім жасау/жаңа сақтандыру полисін беру арқылы ресімделуге тиіс.

31. Егер сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) бойынша сақтандыру сомасы ұлғаю жағына қарай өзгертін болса, Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын қайта есептеуді жүргізеді және жаңа полисті беру арқылы сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) өзгеріс енгізеді.

Егер сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) бойынша сақтандыру сомасы азаю жағына қарай өзгерген жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын қайта есептеуді жүргізеді және сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) өзгеріс енгізеді, бұл ретте бұрын жүргізілген сақтандыру жарналары өзгертілуге және қайтарылуға жатпайды.

32. Сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің дәрежесі өзгерген кезде сақтандыру тәуекелі дәрежесінің ұлғаюына әкелетін мән-жайлар туралы хабардар етілген Сақтандырушы сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) талаптарын өзгертуді немесе тәуекел дәрежесінің ұлғаюына мөлшерлес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы. Егер Сақтанушы сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) талаптарын осындай өзгертуге немесе сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуге қарсылық білдірсе, Сақтандырушы сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) бұзуды талап етуге құқылы.

Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) тараптар хабарламаның жіберілгенін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен хабарлама жіберген сәттен бастап бұзылған болып есептеледі.

33. Егер кезекті сақтандыру жарнасы белгіленген мерзімде енгізілмесе, онда Сақтандырушы күнтізбелік 10 күн ішінде Сақтанушыға жазбаша хабарлама жібереді, онда мыналар қамтылуы тиіс:

- сақтандыру төлемдерін төлеу қажет кезең (сақтандыру сыйлықақысын кейінге қалдыру кезеңі). Бұл ретте кейінге қалдыру кезеңі күнтізбелік отыз күннен кем болмауға тиіс;

- мерзімі өткен сақтандыру төлемінің сомасы;

- сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) кейінге қалдыру кезеңінде төлемеудің салдары.

34. Сақтандыру жарналарын төлеу қажеттігі туралы хабарлама сақтанушыға хабарламаның жіберілгенін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен жіберіледі.

35. Егер Сақтанушы сақтандыру жарнасын кейінге қалдыру кезеңінде төлемеген жағдайда, онда сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) төленген сақтандыру жарналарын қайтармай бір жақты тәртіппен (Сақтандырушының сақтанушыны хабардар етпей) бұзылуға жатады және Сақтандырушы осы сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) бойынша міндеттемелерді көтермейді.

36. Сақтанушыдан оның себептерін көрсете отырып, кезекті сақтандыру жарналарын төлеуді кейінге қалдыру туралы өтініш алған кезде Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын төлеуді кейінге қалдыруға құқылы. Бұл ретте кейінге қалдыру кезеңі күнтізбелік 30 күннен кем болмауға және Сақтандырушы белгілеген мерзімінен аспауы тиіс.

37. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) бойынша сақтандыру сыйлықақысы кейінге қалдырылған кезеңде сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы берешек сомасын ұстап тұрып, сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті.

9-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудың тәртібі мен талаптары. Сақтандыру жағдайы басталған кездегі сақтанушының (пайда алушының) іс-әрекеті

38. Сақтандыру жағдайын растау үшін – сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде кез келген себеппен сақтандырылушының қайтыс болуы – Сақтандырушы Сақтанушыдан мыналарды талап етуге құқылы және Сақтанушы ұсынуы тиіс:

- 1) сақтандыру шарты (сақтандыру полисі);
- 2) сақтандыру жағдайының басталуы туралы жазбаша өтініш;
- 3) Сақтандырылушының қайтыс болғаны туралы куәліктің көшірмесі (салыстыру үшін түпнұсқасы);
- 4) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі (түпнұсқа салыстыру үшін) (тек жеке тұлғалар үшін);
- 5) Сақтандырылушының қайтыс болғаны туралы медициналық куәліктің түпнұсқасы немесе нотариалды куәландырылған көшірмесі;
- 6) қайтыс болу себептері туралы патологиялық-анатомиялық (сот-медициналық) сараптама қорытындысының түпнұсқасы немесе нотариус куәландырған көшірмесі немесе тиісті органнан/ұйымнан мұндай қорытындының жоқтығы туралы құжат;
- 7) Пайда алушының банктік деректемелері және жеке тұлғалар үшін жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН); заңды тұлғалар үшін бизнес-сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – БСН);
- 8) салық салу бойынша жеңілдіктердің болуын растайтын құжаттың көшірмесі (бар болса);

9) Сақтанушы нақты тұлғаны Пайда алушы ретінде тағайындамаған жағдайда мұрагерлердің мұрагерлік құқығына кіруін куәландыратын және сақтандыру төлемін алу үшін қажетті құжаттары (мұраға құқық туралы куәлік, жеке басын куәландыратын құжаттың түпнұсқалары, банк деректемелері және ЖСН, БСН).

39. Сақтандыру жағдайының фактісі бойынша уәкілетті органдар қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) жазбаша нысанда қылмыстық іс қозғау туралы немесе қозғаудан бас тарту туралы қаулының, қылмыстық істі тоқтату туралы қаулының немесе сот үкімінің көшірмелерін беру туралы сұранысты сұратуға немесе уәкілетті органдарға жіберуге құқылы. Егер сақтандыру жағдайының фактісі бойынша қылмыстық іс қозғалса, онда Сақтандырушының уәкілетті орган шешім қабылдағанға дейін сақтандыру төлемін жүзеге асыруды кейінге қалдыруға құқығы бар, бұл туралы сақтанушыны және пайда алушыны жазбаша нысанда хабардар етеді.

40. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру немесе жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім сақтандыру жағдайы басталған кезде барлық қажетті құжаттарды алған күннен бастап 25 (жиырма бес) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады. Бас тарту туралы шешім Сақтанушыға бас тарту себептерін дәлелді негіздей отырып, жазбаша нысанда хабарланады. Сақтандыру төлемі оң шешім қабылданған күннен бастап 5 (бес) банктік күн ішінде Сақтандырушының орналасқан жері бойынша Сақтандырылушының (Пайда алушының) банктік шотына аудару арқылы жүргізіледі.

41. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Пайда алушыға осы Ережелерде көзделген мөлшерде сақтандыру сомасы төленеді.

42. Сақтанушы (Сақтандырылушы, Пайда алушы) осы Қағидалардың 39, 65, 69 және 74-тармақтарында көзделген сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы үш күн ішінде Сақтанушыны (сақтандырылушыны, пайда алушыны) жетіспейтін құжаттар туралы жазбаша хабардар етуге міндетті.

43. Сақтандырылушы (Пайда алушы) сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) сәйкес өзіне тиесілі сақтандыру төлемін алудан бас тартқан жағдайда, сақтандыру төлемін алу құқығы сақтанушыға ауысады. Сақтандырылушының (Пайда алушының) сақтандыру төлемін алудан бас тартуы жазбаша түрде ресімделуге тиіс.

44. Сақтандыру төлемінің (сақтандыру төлемдерінің) мөлшері осы Қағидалардың 58-тармағының 1-тармақшасында көзделген қосымша өтеу бойынша төлемді қоспағанда, сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) көзделген сақтандыру сомасының мөлшерінен аспауы тиіс.

10-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

45. Сақтандырушының құқығы:

- Сақтанушының сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) сәйкес қабылданған міндеттемелерді орындауын талап етуге;
- Сақтанушы ұсынған ақпаратты тексеруге;

- сақтандыру тәуекелін бағалауға, оның ішінде Сақтандырылушыны оның нақты денсаулық жағдайын бағалау үшін тексеруді жүргізуге;
- сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) талаптарын өзгертуді және сақтандыру тәуекелі ұлғайған жағдайда қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге;
- осы Қағиданың 21 және 22-тармақтарында көрсетілген жағдайларда, сондай-ақ Сақтанушы қолданыстағы Қағида және Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) бойынша өз міндеттемелерін орындамаған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан толық немесе ішінара бас тартуға;
- толық көлемде уақтылы сақтандыру сыйлықақысын алуға;
- сақтандыру жағдайы басталған сәттен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлама алуға және сақтандыру жағдайының басталғанын құжаттамалық растауға;
- осы Ережелердің 12-тарауына сәйкес сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылуы қалпына келтірілген жағдайда сақтандыру жарналарын төлеу мерзімі өткен үшін өсімпұл алуға (өсімпұл төлеу күні әрбір кешіктірілген күн үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі белгілеген қайта қаржыландыру ставкасына сәйкес өсімпұл есептеледі);
- заңнамада және осы Қағидаларда белгіленген тәртіппен сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) мерзімінен бұрын бұзуға;
- сақтандыру тәуекелінің ұлғаю дәрежесін анықтау мақсатында сақтандырылушыны сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасқаннан кейін, бірақ сақтандыру жағдайы басталғанға дейін медициналық тексеруге жіберуге құқылы.

46. Сақтандырушының міндеті:

- Сақтанушыны осы Қағидалардың 39, 40-тармақтарында көзделген құжаттарды алған күні ұсынушыға олардың атаулары мен қабылданған күні көрсетілген анықтама беруге;
- сақтандыру жағдайы басталған кезде осы Қағидаларда және сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға;
- сақтандыру құпиясын қамтамасыз ету;
- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Сақтанушы және оның мүлiктік жағдайы туралы мәліметтерді жария етпеуге;
- сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) қатысты кез келген хабарламаларды, өтініштерді, талаптарды, хабарларды, түсініктемелерді жазбаша нысанда орындауға және екінші тарапқа тікелей беруге немесе оның жіберілгенін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен жіберуге міндетті.

47. Сақтанушының құқығы:

- сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу мерзімі аяқталғаннан кейін оның қолданылуын ұзартуға немесе жаңа сақтандыру шартын (сақтандыру полисі) жасасуға;
- сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) уақтылы алуға;
- сақтандыру құпиясына;

- Сақтандырылушының жазбаша келісімімен Пайда алушыны ауыстыруға;
- Сақтандырылушыға (Пайда алушыға) сақтандыру төлемін уақытылы жүзеге асыруға;
- мерзімі өткен сақтандыру төлемі үшін өсімпұл алуға (Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі өсімпұл төлеген күні белгілеген қайта қаржыландыру ставкасына сәйкес мерзімі өткен әрбір күн үшін өсімпұл есептеледі) құқығы бар.

48. Сақтанушының міндеті:

- осы Қағидамен танысуы;
- сақтандыру сыйлықақыларын осы Қағидаларда және сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде төлеуге;
- сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасау кезінде Сақтандырушыға сақтандыру туралы өтінішке және осы Қағидаларда көзделген сұрақнамаға сәйкес сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын бағалау үшін маңызы бар өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы хабарлауға, сондай-ақ сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасқаннан кейін сақтандыру тәуекелін ұлғайтуға қабілетті барлық фактілер туралы хабарлауға;
- Сақтандырушы сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасқаннан кейін, бірақ сақтандыру жағдайы басталғанға дейін медициналық тексеруге жіберген кезде, сақтандыру тәуекелінің ұлғаю дәрежесін анықтау мақсатында медициналық тексеруден өтуге;
- сақтандыру жағдайы басталған сәттен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде Сақтандырушыны сақтандыру жағдайы басталғаны туралы жазбаша хабардар етуге (егер Сақтанушы Сақтандырылушы болып табылмаса, мұндай міндет Сақтандырылушыға немесе Пайда алушыға жүктеледі);
- сақтандыру полисі жоғалған жағдайда Сақтанушы Сақтандырушыны хабардар етуге және дубликат алуға өтініш жазуға міндетті. Сақтандырушы тиісті телнұсқаны бергеннен кейін жоғалған сақтандыру полисі жарамсыз болады. Сақтандыру полисінің телнұсқасын алуға байланысты шығыстарды Сақтанушы көтереді;
- орналасқан жері немесе тұрғылықты жері өзгерген жағдайда он күн мерзімде олардың мекен-жайын Сақтандырушыға хабарлауға міндетті. Олай болмаған жағдайда, алдыңғы орналасқан жерінің немесе тұрғылықты жерінің мекенжайы бойынша жіберілген Сақтандырушының кез келген хабарламасы тараптар орындаған (жарамды) болып саналады;
- егер Сақтанушының немесе Сақтандырылушының орналасқан жері немесе тұрғылықты жері Қазақстан Республикасынан тыс жерде болса, Сақтандырушыға Сақтанушыға немесе Сақтандырылушыға хат-хабарды жеткізуге жауапты Қазақстан Республикасында сенім білдірілген тұлғаны көрсетуге;
- сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) қатысты кез келген хабарламаларды, өтініштерді, талаптарды, хабарларды, түсініктемелерді

жазбаша нысанда орындауға және екінші тарапқа тікелей беруге немесе оның жіберілгенін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен жіберуге міндетті.

11-тарау. Шарттың (полистің) күшін жою және бұзу

49. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі):

- сақтандыру жағдайы болып табылмайтын Сақтандырылушының қайтыс болуына байланысты;

- сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу мерзімі өткеннен кейін;

- басталған сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырған кезден бастап немесе осы Қағидалардың 58-тармағының 1), 2) 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген қосымша жабындардың бірі бойынша (жазатайым оқиға нәтижесінде жарақат алған жағдайда, егер сақтандыру төлемі сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) көзделген сақтандыру сомасының 80%-ын және одан астамын құрайтын болса) тоқтатылады.

50. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) төленген сақтандыру сыйлықақыларын (жарналарын) қайтармай, оның қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін бұзылуы мүмкін:

- Сақтанушының өтініші бойынша;

- Сақтанушының сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) бойынша өз міндеттерін орындамауына байланысты Сақтандырушының талабы бойынша бұзылуы мүмкін.

51. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады.

Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) тоқтату үшін негіз ретінде көзделген мән-жайлар туындаған сәттен бастап тоқтатылған болып есептеледі. Бұл ретте Сақтандырушының сақтандыру сыйлықақысының сақтандыру қолданылған уақытқа барабар бөлігіне құқығы бар.

52. Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) хабарламаның жіберілгенін растайтын тәсілмен хабарлама жіберілген сәттен бастап немесе хабарламада көрсетілген мерзімде бұзылған/жарамсыз деп есептеледі.

12-тарау. Сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданысын қалпына келтіру

53. Егер сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданысы тоқтатылса немесе сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) Сақтанушының сақтандыру жарнасын төлемеуі негізінде бұзылса және сақтандыру жағдайы әлі орын алмаса, Сақтандырушы Сақтанушы төлеген кезде сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданысын қалпына келтіруге міндетті:

- мерзімі өткен сақтандыру жарналарын;

- сақтандыру жарналарын төлеу мерзімінің өткені үшін өсімпұл (өсімпұл төлеу күніне Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта

қаржыландыру ставкасына сәйкес мерзімі өткен әрбір күн үшін өсімпұл есептеледі).

54. Сақтанушы сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылуын ол бұзылған күннен бастап бір жыл ішінде қалпына келтіруге құқылы.

55. Сақтандырушы сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылуын қалпына келтірген кезде Сақтандырылушының денсаулық жағдайына медициналық сараптама жүргізуге құқылы.

56. Сақтандырылушының денсаулық жағдайы едәуір нашарлаған жағдайда Сақтандырушы сақтандыру төлемінің және (немесе) сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін қайта есептеуді жүргізуге құқылы. Сақтанушы сақтандыру шартының қолданылуын жаңа талаптармен қалпына келтіруден бас тартқан кезде сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) қалпына келтірілмейді.

13-тарау. 13-тарау. Шартты жасасу ерекшеліктері қосымша жабылған сақтандыру (сақтандыру полисі)

57. Сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасу кезінде осы Қағидаларда көзделген мерзімді сақтандырудың негізгі шарттарынан басқа, тараптар осы тараудың ережелеріне сәйкес қосымша сақтандыру өтемінің шарттарын көздей алады.

58. Осы Қағидалардың 5-тарауында көрсетілгендерден басқа қосымша сақтандыру өтемі кезіндегі сақтандыру жағдайлары мыналар болып табылады:

1) Сақтандырылушының сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға нәтижесінде қайтыс болуы;

2) Сақтандырылушының сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңіндегі жазатайым оқиға нәтижесінде тек 1 немесе 2-топтағы мүгедектігі;

3) сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңіндегі жазатайым оқиға нәтижесінде сақтандырылған баланың мүгедектігі (16 жасқа дейін «мүгедек-бала», 16 жастан 18 жасқа дейінгі тек 1 немесе 2-топтағы мүгедек бала);

4) Сақтандырылушының сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға нәтижесінде жарақат алуы.

Сақтанушы осы тармақтың 1), 2), 3), 4) тармақшаларында көзделген қосымша өтеудің бір немесе бірнеше түрін таңдауға құқылы.

59. Сұратылған қосымша сақтандыру өтемі туралы Сақтанушы сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасқан кезде сақтандыруға берілген өтініште белгі жасайды, ал Сақтандырушы бұл туралы Сақтанушыға берілетін сақтандыру полисінде белгі жасайды.

60. Қосымша сақтандыру өтемінде көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру осы Қағидалардың 9-тарауына сәйкес жүзеге асырылады.

Сақтандырылушының жазатайым оқиға нәтижесінде қайтыс болуы

61. Егер сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) Сақтандырылушының (оның ішінде баланың) жазатайым оқиға нәтижесінде қайтыс болуы сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде қосымша сақтандыру өтемі ретінде көзделсе, осы сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы Пайда алушыға сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) белгіленген сақтандыру сомасынан екі есе мөлшерде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті.

62. Осы Қағидалардың 58-тармағының 1) тармақшасында көзделген қосымша сақтандыру өтемі талаптарымен сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасқан кезде Сақтандырылушының жасы 2-ден 69 жасқа дейін (сақтандырылушы баланың жасы 18 жасқа дейін) болуға тиіс, бұл ретте сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу мерзімі өткен соң Сақтандырылушының жасы 70 жастан аспауға (Сақтандырылушы баланың жасы 18 жасқа дейін) тиіс.

63. Сақтандырушы осы Қағидалардың 20, 21 және 22-тармақтарында көзделген мән-жайлардың салдарынан сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

64. Сақтандыру жағдайы басталған кезде – сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы – сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) Сақта Қағидалардың 39-тармағында көрсетілген құжаттардан басқа мыналар қосымша ұсынылады:

- көрсетілген жағдайларды жазатайым оқиғаның басталу себептері туралы қорытындымен қарайтын уәкілетті органның/мекеменің құжаттары;

- Сақтандырылушының өзінің қызметтік міндеттерін орындау барысында жазатайым оқиға орын алған жағдайда – уәкілетті мемлекеттік органның өндірістегі жазатайым оқиға туралы актісі немесе осындай актінің нотариалды куәландырылған көшірмесі.

1 немесе 2-топтағы Сақтандырылған баланың мүгедектігі және 18 жасқа дейінгі Сақтандырылған баланың (18 жасқа дейінгі мүгедек бала) жазатайым оқиға салдарынан мүгедектігі

65. Егер сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының 1 немесе 2-топтағы мүгедектігі қосымша сақтандыру өтемі ретінде көзделсе, осы сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) көзделген Сақтандырылушының 1-топтағы мүгедектігі бойынша сақтандыру сомасының 100%-ын және сақтандырылушының 2-топтағы мүгедектігі бойынша сақтандыру сомасының 80%-ын төлейді.

Егер сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) Сақтандырылған баланың жазатайым оқиға нәтижесінде мүгедектігі сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде қосымша сақтандыру өтемі

ретінде көзделсе, осы сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы сақтандыру төлемін төлейді:

- 16 жасқа дейінгі «мүгедек-бала» санатын белгілеу кезінде сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) белгіленген сақтандыру сомасының 100%-ы;

- 16 жастан 18 жасқа дейінгі 1-топтағы «мүгедек-бала» санатын белгілеу кезінде сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) белгіленген сақтандыру сомасының 100%-ы;

- 16 жастан 18 жасқа дейінгі 2-топтағы «мүгедек-бала» санатын белгілеу кезінде сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) белгіленген сақтандыру сомасының 80%-ы.

66. Осы Қағидалардың 58-тармағының 2) немесе 3) тармақшасында көзделген қосымша сақтандыру өтемі талаптарымен сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасқан кезде Сақтандырылушының жасы 2-ден 69 жасқа дейін (Сақтандырылушы баланың жасы 18 жасқа дейін) болуға тиіс, бұл ретте сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу мерзімі өткен соң Сақтандырылушының 70 жастатан (Сақтандырылған баланікі 18 жастан) аспауға тиіс.

67. Сақтандырушы осы Қағидалардың 20, 21 және 22-тармақтарында көзделген мән-жайлардың салдарынан сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде 18 жасқа дейінгі Сақтандырылған баланың (18 жасқа дейінгі мүгедек баланың) 1 және 2-топтағы мүгедектігі немесе мүгедектігі басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

68. Сақтандыру жағдайы басталған кезде – сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңіндегі жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының 1 немесе 2-топтағы мүгедектігі немесе 18 жасқа дейінгі Сақтандырылған баланың (18 жасқа дейінгі мүгедек баланың) мүгедектігі – Сақтандырушыға осы Қағидалардың 39-тармағында көрсетілген құжаттардан басқа сақтандыру жағдайының басталуы туралы өтінішпен бір мезгілде қосымша мыналар ұсынылады:

- сақтандыру полисі;
- Сақтандырылушының мүгедектік тобын белгілеу туралы уәкілетті органның қорытындысы;
- көрсетілген жағдайларды қарастыратын уәкілетті мемлекеттік органның жазатайым оқиғаның басталу себептері туралы тұжырымдары бар құжаттары.

69. Қосымша сақтандыру өтемі ретінде сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) көзделген жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының 1 немесе 2-топтағы мүгедектігінің немесе Сақтандырылған 18 жасқа дейінгі баланың (18 жасқа дейінгі мүгедек баланың) мүгедектігінің басталуымен және Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыруымен сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) тоқтатылады.

Сақтандырылушының жазатайым оқиға нәтижесінде жарақат алуы

70. Егер сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) қосымша өтем көзделсе – сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырылушының сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға нәтижесінде жарақат алуы – сақтандыру төлемі осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес жазатайым оқиға нәтижесіндегі жарақаттар бойынша сақтандыру төлемдерінің кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.

71. «Сақтандырылушының жазатайым оқиға нәтижесінде жарақат алуы» қосымша сақтандыру өтемі бар сақтандыру шартын (сақтандыру полисін) жасасқан кезде Сақтандырылушының жасы 2-ден 69 жасқа дейін (Сақтандырылған баланікі 18 жасқа дейін) болуға тиіс, бұл ретте сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу мерзімі өткен соң Сақтандырылушының жасы 70 жастан (баланікі Қағидалардың 21 және 22-тармақтарында көзделген мән-жайлардың салдарынан сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

73. Сақтандыру жағдайы басталған кезде – Сақтандырылушының сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға нәтижесінде жарақат алуы – сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталуы туралы өтінішпен бір мезгілде осы Қағидалардың 39-тармағында көрсетілген құжаттардан басқа қосымша мыналар ұсынылады:

- сақтандыру полисі;
- жазатайым оқиға нәтижесінде жарақат алу фактісін растайтын құжаттар (травматологиялық пункттен анықтама немесе оның клиникалық диагнозы көрсетілген, дәрігердің қолымен және осы мекеменің мөрімен расталған көшірмесі, медициналық мекеме берген медициналық картадан (аурулар тарихынан) үзінді көшірме) және дәрігердің қолымен және осы мекеменің мөрімен расталған көшірмесі; рентген-сурет, мүгедектік және/немесе еңбек ету қабілетінен айырылу (жалпы және/немесе кәсіптік) белгіленген жағдайда – мүгедектік туралы анықтаманың көшірмесі және/немесе еңбек ету қабілетінен айырылу дәрежесі туралы анықтаманың көшірмесі, Сақтандырылушы (еңбек) қызметтік міндеттерін орындау кезінде сақтандыру жағдайы басталған кезде қосымша өндірістегі жазатайым оқиға туралы акт немесе осындай актінің нотариалды куәландырылған көшірмесі.

74. Сақтандыру жағдайы басталғаннан кейін – Сақтандырылушының жазатайым оқиға нәтижесінде жарақат алуы – сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) көзделген сақтандыру сомасының мөлшері мен жүргізілген төлемнің арасындағы айырма шегінде өз қолданысын жалғастырады.

14-тарау. Форс-мажор

75. Тараптар өрттің, дүлей зілзалалардың, соғыстың, кез келген сипаттағы әскери операциялардың, жаппай тәртіпсіздіктердің, ереуілдердің, блокадалардың, экспортқа немесе импортқа тыйым салудың, мемлекеттік органның нормативтік актіні немесе тараптарға байланысты емес басқа да мән-жайларды қабылдауы салдарынан сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) бойынша міндеттемелерді толық немесе ішінара орындамағаны үшін

жауапты болмайды. Міндеттемелерді орындау мерзімі осындай мән-жайлар қолданылатын уақытқа мөлшерлес кейінге шегеріледі.

15 тарау. Қайта сақтандыру

76. Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Сақтандырушының өзі басқа Сақтандырушыдан немесе Қазақстан Республикасының заңды тұлғалары, сол сияқты сақтандыру қызметін жүзеге асыру үшін құрылған және тіркелген шетелдік заңды тұлғалар болып табылатын Сақтандырушылардан (Қайта сақтандырушылардан) жасасқан сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) бойынша сақтанушы алдындағы өз міндеттемелерінің барлығын немесе бір бөлігін орындау тәуекелін қайта сақтандыруға құқығы бар. Қайта сақтандырушымен қайта сақтандыру шартын жасасқан Сақтандырушы сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) сәйкес Сақтанушының (Сақтандырылушының) алдында толық көлемде жауапты болады.

16-тарау. Қосымша ережелер

77. Сақтандыру шартына (сақтандыру полисіне) барлық өзгерістер мен толықтырулар осы Қағидаларда көзделген тәртіппен және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тараптардың келісімі бойынша қосымша келісім жасасу (жаңа полис беру) арқылы енгізіледі.

78. Сақтанушы бір мезгілде сақтандырылмаған болса да, сақтандырылушыны ауыстыруға жол берілмейді.

79. Барлық хабарламалар хабарламаны алғанын растауға мүмкіндік беретін тәсілмен жіберіледі.

80. Сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу кезеңінде туындайтын барлық даулар келіссөздер арқылы шешіледі.

81. Тараптар келісімге қол жеткізбеген жағдайда даулар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес сот тәртібімен қаралады.

Өмірді мерзімді сақтандыру Қағидаларына 1-қосымша

Астана қ., Иманов көшесі, 11,
«Нұрсәулет-1» - БО, 3-қабат
8 7172 916 333, 8 7172 901 722
ЖСК KZ506010111000044734
«Қазақстан Халық банкі» АҚ АФ
БСК HSBKQZKX БСН 050640002859



г.Астана, ул. Иманова, 11,
БЦ «Нурсәулет-1», 3 этаж
8 7172 916 333, 8 7172 901 722
ИИК KZ506010111000044734 в
АФ АО «Народный Банк Казахстана»
БИК HSBKQZKX БИН 050640002859

САҚТАНДЫРУ ПОЛИСІ / СТРАХОВОЙ ПОЛИС

Серия №

Сақтандыру түрі: Вид страхования:	Өмірді мерзімді сақтандыру Срочное страхование жизни
Сақтандыру объектісі: Объект страхования:	Сақтандырылған тұлғаның өмірі мен денсаулығына байланысты оның мүлдіктік мүдделері Имущественные интересы Застрахованного, связанные с его жизнью и здоровьем
САҚТАНДЫРУШЫ: СТРАХОВЩИК:	«Мемлекеттік аннуитеттік компания» өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ АО «Компания по страхованию жизни «Государственная аннуитетная компания»
САҚТАНУШЫ: СТРАХОВАТЕЛЬ:	
САҚТАНДЫРЫЛҒАН ТҮЛҒА: ЗАСТРАХОВАННЫЙ:	
Сақтандырылған тұлғаның туған күні: Дата рождения Застрахованного:	
ПАЙДА АЛУШЫ: ВЫГОДОПРИОБРЕТАТЕЛЬ:	
Полис берілген күн: Дата выдачи полиса:	
Сақтандыру мерзімі (жылдар саны): Срок страхования (количество лет):	
Сақтандыру полисінің қолданыс мерзімі: Срок действия страхового полиса:	
Сақтандыру сомасы: Страховая сумма:	
Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері: Размер страховой премии	
Сақтандыру жарнасының мөлшері: Размер страхового взноса:	
Сақтандыру сыйлықақысын төлеу тәртібі мен мерзімі: Порядок и срок уплаты страхового взноса:	
Сақтандыру жағдайы: Страховой случай:	Кез келген оқиға себебінен болған Сақтандырылған тұлғаның өлімі Смерть Застрахованного по любой причине
Қосымша сақтандыру шарты: Дополнительное страховое покрытие:	
Сақтандыру аумағы: Территория страхования:	Бүкіл әлем бойынша Весь мир
Сақтандыру төлемін Сақтандырушы Сақтандыру ережелерінде көзделген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде төлейді Страховая выплата осуществляется Страховщиком в размере, порядке и сроки, предусмотренные Правилами страхования	
САҚТАНДЫРУШЫ/СТРАХОВЩИК: Сақтандырушының атынан ____ жылғы ____ № ____ сенімхаттың негізінде От имени Страховщика на основании доверенности № ____ от ____ г. Т.А.Ә. және қолы / Ф.И.О. и подпись МП/МО	САҚТАНУШЫ/ СТРАХОВАТЕЛЬ: Осы құжатпен мен «Мемлекеттік аннуитеттік компания» өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ келесі туралы хабар етемін, «Мемлекеттік аннуитеттік компания» өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ ____ жылғы ____ қаңтардағы № ____ Директорлар Кеңесінің Шешімімен бекітілген сақтандыру қағидаларымен таныстым және келісемін. Менімен ұсынылған мәліметердің дұрыстығын растаймын, полисті алдым. Настоящим уведомляю АО «Компания по страхованию жизни «Государственная аннуитетная компания» о том, что с Правилами страхования, утвержденными Решением Совета Директоров АО «Компания по страхованию жизни «Государственная аннуитетная компания» № ____ от ____ года, ознакомлен (-а) и согласен (-а). Достоверность сообщенных мною сведений подтверждаю, полис получил (-а). Т.А.Ә. және қолы / Ф.И.О. и подпись МП/МО

2010 жылғы 25 қарашаның «Өмірді сақтандыру» саласы бойынша сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына тиыс екендігі туралы № 2.39

Полистің сыртқы жағы

Тараптардың негізгі құқықтары және міндеттері	Основные права и обязанности сторон
1. Сактанушының - сактандыру полисінің қолданыс мерзімі өткеннен соң оның қолданысын ұзартуға немесе жаңа сактандыру полисін жасауға; - сактандыру құпиялығына; - Сактандырылушының жазбаша келісімімен Пайда алушыны ауыстыруға; - Пайда алушыға сактандыру төлемдерін уақтылы төлеуге; - кешіктірілген сактандыру төлемдеріне өсімпұл алуға (өсімпұл әрбір кешіктірілген күн үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық банкімен белгіленген қайта қаржыландыру мөлшерлемесіне сәйкес өсімпұл төлеген күнге әрбір кешіктірілген күн үшін есептеледі) құқығы бар. 2. Сактанушының: - Сактандыру қағидаларымен танысуға; - сактандыру сыйлықақысын сактандыру полисінде көзделген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде төлеуге; - сактандыру полисін жасау кезінде Сактандырушыға сактандыру жағдайының орын алу ықтималдығын бағалау үшін мәні бар оған белгілі барлық мән-жайлар, сондай-ақ сактандыру полисін жасағаннан кейін сактандыру тәуекелін ұлғайтуға қабілетті барлық факттер туралы хабардар етуге; - Сактандырушының бағдары бойынша сактандыру полисін жасағаннан соң, бірақ сактандыру жағдайы орын алғанға дейін, Сактандырылушының өзінің (Сактанушының/ Сактандырылушының) есебінен медициналық тексеруден өтуін қамтамасыз етуге; - сактандыру жағдайы басталған күннен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күннің ішінде сактандыру жағдайы туралы Сактандырушыны жазбаша хабардар етуге (егер Сактанушы Сактандырылушы болмаған жағдайда, мұндай міндет Сактандырылушыда немесе Пайда алушыда болады); - сактандыру полисін жоғалтқан жағдайда Сактанушы Сактандырушыны хабардар етуге және дубликатты алуға өтініш жазуға міндетті. Сактандырушымен сәйкес дубликатын алғаннан соң жоғалтқан сактандыру полисі жарамсыз болады; - орналасу орнын немесе мекен-жайын өзгерткен жағдайда он күн мерзімде мекен-жайын Сактандырушыға хабарлауға. Кері жағдайда, бұрынғы орналасу орны немесе мекен-жайы бойынша жолданған Сактандырушының кез келген хабарламасы тараптармен орындалды (жарамды) деп есептелетін болады; - егер Сактанушының немесе Сактандырылушының орналасу орны немесе мекен-жайы Қазақстан Республикасының аумағынан тыс орналасқан болса, онда Сактандырушыға Сактанушыға немесе Сактандырылушыға хатты жеткізуге жауапты Қазақстан Республикасындағы сенімді тұлғаны көрсетуі керек; - сактандыру полисіне қатысты кез келген ескертулер, өтініштер, талаптар, хабарламалар, түсініктемелер жазбаша нысанда орындалуы керек және басқа тарапқа тікелей немесе оның жіберілуін растайтын тәсілмен жолдануы керек. 3. Сактандырушының: - Сактанушымен сактандыру полисіне сәйкес қабылданған міндеттемелерінің орындалуын талап етуге; - Сактанушымен ұсынылған ақпаратты тексеруге; - сактандыру тәуекелін бағалауға; - сактандыру полисі шарттарын өзгертуді және сактандыру тәуекелі ұлғайған жағдайда қосымша сактандыру сыйлықақысын төленуін талап етуге; - Сактандыру қағидаларымен көзделген жағдайларда, сондай-ақ Сактандыру қағидалары және сактандыру полисі бойынша Сактанушы өзінің міндеттемелерін орындамаған жағдайда сактандыру төлемдерін толықтай төлеуден немесе ішінара бас тартуға; - сактандыру сыйлықақысын уақтылы толық көлемде алуға; - сактандыру жағдайы басталған күннен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күннің ішінде хабарлама және сактандыру жағдайының басталғаны жөнінде құжаттық растауды алуға; - сактандыру жарнасын кешіктіріп төлегені үшін өсімпұл алуға (өсімпұл әрбір кешіктірілген күн үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық банкімен белгіленген қайта қаржыландыру мөлшерлемесіне сәйкес өсімпұл төлеген күнге әрбір кешіктірілген күн үшін есептеледі); - заңнамамен және Сактандыру ережелерімен белгіленген тәртіпте сактандыру полисін мерзімінен бұрын бұзуға; - Сактандырылушыны сактандыру полисін жасағаннан соң медициналық тексеруге жіберуге, бірақ сактандыру тәуекелінің өсу дәрежесін анықтау мақсатында сактандыру жағдайы орын алғанға дейін жіберуге құқы бар. Сактандыру полисінің дәрежесі сактандыру полисі қолданыста болған мерзімде өзгерген жағдайда Сактандырушы сактандыру тәуекелі өсетін салдарға әкелетін мән-жайлар жөнінде хабардар етілсе сактандыру полисінің шарттарын өзгертуді немесе тәуекел дәрежесінің өсуіне мөлшерлес қосымша сактандыру сыйлықақысының төленуін талап етуге құқылы. Егер Сактанушы сактандыру полисінің шарттарын осылай өзгертуге немесе қосымша сактандыру сыйлықақысын төлеуге қарсы болса, онда Сактандырушы біртарапты тәртіпте заңнамамен және Сактандыру қағидаларымен белгіленген тәртіпте сактандыру полисін мерзімінен бұрын бұзуға құқылы. 4. Сактандырушы міндетті: - Сактанушыны Қағидалармен таныстыруға; - сактандыру жағдайы басталған кезде Сактандыру ережелермен көзделген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сактандыру төлемдерін алуға; - сактандыру төлемдерін төлеу үшін құжаттарды алған күні, ұсынушыға қабылдау күні мен атауларын көрсетумен анықтама беруге; - сактандыру құпиялығын қамтамасыз етуге; - Сактанушы және оның мүлкі туралы деректерді жарияламауға, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен көзделген жағдайлардан басқа; - сактандыру полисіне қатысты кез келген ескертулер, өтініштер, талаптар, хабарламалар, түсініктемелер жазбаша нысанда орындалуы керек және басқа тарапқа тікелей немесе оның жіберілуін растайтын тәсілмен жолдануы керек. 5. Сактандырушымен сактандыру төлемдерін төлеуге негіз болуы мүмкін (растаушы құжаттар болған жағдайда): 1) Сактанушымен Сактандырушыға Сактандырушы туралы, оның денсаулығы, сактандыру тәуекелі, сактандыру жағдайы және оның салдары, сондай-ақ	1. Страхователь имеет право: - по истечении срока действия страхового полиса продлить его действие или заключить новый страховой полис; - на тайну страхования; - на замену Выгодоприобретателя с письменного согласия Застрахованного; - на своевременное осуществление страховой выплаты Выгодоприобретателю; - на получение пени за просроченную страховую выплату (пеня начисляется за каждый день просрочки в соответствии со ставкой рефинансирования, установленной Национальным Банком Республики Казахстан на день уплаты пени). 2. Страхователь обязан: - ознакомиться с Правилами страхования; - уплачивать страховые премии в размере, порядке и сроки, предусмотренные страховым полисом; - при заключении страхового полиса сообщить Страховщику обо всех известных ему обстоятельствах, имеющих значение для оценки вероятности наступления страхового случая, а также сообщать обо всех фактах, способных увеличить страховой риск после заключения страхового полиса; - по направлению Страховщика после заключения страхового полиса, но до наступления страхового случая, обеспечить прохождение Застрахованным медицинского обследования за свой (Страхователя/Застрахованного) счет; - письменно уведомить Страховщика о наступлении страхового случая в течение 30 (тридцати) календарных дней с момента его наступления (в случае, если Страхователь не является Застрахованным, такая обязанность лежит на Застрахованном либо Выгодоприобретателе); - при утрате страхового полиса Страхователь обязан поставить в известность Страховщика и написать заявление на получение дубликата. После выдачи Страховщиком соответствующего дубликата утраченный страховой полис становится недействительным; - при изменении места нахождения или местожительства в десятидневный срок сообщить их адрес Страховщику. В противном случае любое уведомление Страховщика, направленное по адресу предыдущего местонахождения или местожительства, будет считаться сторонами выполненным (действительным); - если место нахождения или местожительство Страхователя или Застрахованного находится за пределами Республики Казахстан, указать Страховщику доверенное в Республике Казахстан лицо, ответственное за доставку корреспонденции Страхователю или Застрахованному; - любые извещения, заявления, требования, уведомления, объяснения, относящиеся к страховому полису, выполнять в письменной форме и передавать другой стороне непосредственно или направлять способом, позволяющим подтвердить его отправку. 3. Страховщик имеет право: - требовать исполнения Страхователем принятых обязательств в соответствии со страховым полисом; - проверять информацию, предоставляемую Страхователем; - на оценку страхового риска; - потребовать изменения условий страхового полиса и уплаты дополнительной страховой премии в случае увеличения страхового риска; - полностью или частично отказать в осуществлении страховой выплаты в случаях, предусмотренных Правилами страхования, а также при невыполнении Страхователем своих обязательств по Правилам страхования и страховому полису; - на получение своевременной страховой премии в полном объеме; - на получение уведомления о наступлении страхового случая в течение 30 (тридцати) календарных дней с момента его наступления и документальное подтверждение наступления страхового случая; - на получение пени за просроченную уплату страховых взносов (пеня начисляется за каждый день просрочки в соответствии со ставкой рефинансирования, установленной Национальным Банком Республики Казахстан на день уплаты пени); - на досрочное расторжение страхового полиса в установленном законодательством и Правилами страхования порядке; - направить Застрахованного на медицинское обследование после заключения страхового полиса, но до наступления страхового случая, с целью определения степени увеличения страхового риска. При изменении степени страхового риска в период действия страхового полиса Страховщик, уведомленный об обстоятельствах влекущих увеличение степени страхового риска, вправе потребовать изменения условий страхового полиса или уплаты дополнительной страховой премии соразмерно увеличению степени риска. Если Страхователь возражает против такого изменения условий страхового полиса или доплаты страховой премии, Страховщик вправе в одностороннем порядке расторгнуть страховой полис, в установленном законодательством и Правилами порядке. 4. Страховщик обязан: - ознакомить Страхователя с Правилами; - при наступлении страхового случая осуществить страховую выплату в размере, порядке и сроки, предусмотренные Правилами страхования; - в день получения документов для осуществления страховой выплаты, выдать предъявителю справку с указанием наименования и даты их принятия; - обеспечить тайну страхования; - не разглашать сведения о Страхователе и его имущественном положении, за исключением случаев, предусмотренных действующим законодательством Республики Казахстан; - любые извещения, заявления, требования, уведомления, объяснения,

Қағидаларға сәйкес Сақтандырушыға ұсынылуы керек көрінеу жалған деректерді хабарлау; 2) Сақтанушымен Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу мән-жайын тексеруге кедергі келтіру; 3) сақтандыру жағдайы басталған күннен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күннің ішінде сақтандыру жағдайы туралы Сақтандырушыны хабардар етпеу, егер Сақтанушы (Сақтандырылушы) дәлелді себептер осы тармақта көрсетілген іс-қимылдарды орындауға мүмкіндігі болмаған жағдайда және оны құжатпен растаған болса. 6. Егер сақтандыру шартымен жазатайым оқиға нәтижесінде жарақат үшін қосымша төлем көзделсе, онда осы сақтандыру жағдайы бойынша төлем жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының еңбек қабілеттілігінен айырылу бойынша сақтандыру төлемдерінің кестесіне сәйкес төленеді.	относящиеся к страховому полису, выполнять в письменной форме и передавать другой стороне непосредственно или направлять способом, позволяющим подтвердить его отправку. 5. Основанием для отказа Страховщика в осуществлении страховой выплаты может быть (при наличии подтверждающих документов): 1) сообщение Страхователем Страховщику заведомо ложных сведений о Застрахованном, его состоянии здоровья, страховом риске, страховом случае и его последствиях, а также сведений, которые в соответствии с Правилами должны быть представлены Страховщику; 2) воспрепятствование Страхователем Страховщику в расследовании обстоятельств наступления страхового случая; 3) неуведомление Страховщика о наступлении страхового случая в течение 30 (тридцати) календарных дней с момента его наступления, за исключением, если Страхователь (Застрахованный) по уважительной причине не имел возможности выполнить указанные в настоящем подпункте действия и подтвердил это документально. 6. Если договором страхования предусмотрено дополнительное покрытие – травма в результате несчастного случая, выплата по данному страховому случаю производится в соответствии с Таблицей страховых выплат по травмам в результате несчастного случая.
---	---

ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН БОЛҒАН ЖАРАҚАТТАР БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІНІҢ КЕСТЕСІ

1. Бір жазатайым оқиға нәтижесінде туындаған және «Жазатайым оқиға нәтижесіндегі жарақаттар бойынша сақтандыру төлемдерінің кестелері» (бұдан әрі – кесте) деген бір бөлімде айтылған бірнеше жарақаттар жағдайында сақтандыру төлемі сақтандыру төлемінің ең көп мөлшері бар жарақаттануды көздейтін бапқа сәйкес жүргізіледі. Дәл осындай тәртіп, егер жарақаттар белгілі бір бөлімнің бір бабының әртүрлі тармақтарында немесе бір бөлімнің әртүрлі баптарының әртүрлі тармақтарында келтірілген жағдайда қолданылады.
2. Бір жазатайым оқиға нәтижесінде бірнеше жарақат алған және әртүрлі бөлімдерде айтылған жағдайда сақтандыру төлемі әрбір жарақат бойынша жеке жүргізіледі, бірақ төлемдердің жалпы сомасы сақтандыру сомасынан аспауы тиіс.
3. Сақтандыру төлемінің мөлшері аяқ-қолдың біреуі бойынша жарақат алған жағдайда (егер кестеде өзгеше келісілмесе) белгіленген, аяқ-қолдың екеуі де жарақаттанған жағдайда сақтандыру төлемінің мөлшері екі еселенеді.
4. Кестенің тиісті ескертпелерінде сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындауға, қандай да бір жарақаттың сипатын және кесте ережелерін қолдану тәртібін айқындауға қатысты өзге де шарттар келтірілуі мүмкін. Жоғарыда келтірілген шарттар тиісті ескертпелердің шарттарына қайшы келген жағдайда, осы ескертпелердің шарттары қолданылады.

№ р/н	Дене жарақатының сипаты	Сақтандыру төлемінің мөлшері (сақтандыру сомасынан % %-бен)
1-БӨЛІМ. БАС СҮЙЕК СҮЙЕКТЕРІ, ЖҮЙКЕ ЖҮЙЕСІ		
1.	Бас сүйек сүйектерінің сынуы	
	а) Қосындысының сыртқы пластинкасы	5
	б) қосындысы	15
	в) негізі	20
	г) қосындысы мен негізі	25
2.	Бассүйек ішіндегі травматикалық гематомалар	
	а) эпидуралды	10
	б) субдуралды	15
	в) эпидуралды және субдуралды (миішілік)	20
3.	Ми зақымдары	
	а) мидың жарақаты, субарахноидты қан кету	10
	б) бас сүйек қуысының жойылмаған бөгде денелері (тігісті және пластикалық материалды қоспағанда)	15
	в) ми затының балқуы (симптоматикасы көрсетілмеген)	50
Ескертпелер: 1. Егер бассүйек-ми жарақатына байланысты бас сүйектеріне, бас миына және оның қабықтарына операциялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының 10% -ы қосымша бір рет төленеді. 2. Бір сақтандыру жағдайының нәтижесінде бір бапта аталған дене жарақаттары болған жағдайда, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр дене жарақатын ескеретін тармақшалардың бірі бойынша төленеді. Әртүрлі баптарда көрсетілген дене жарақаттары кезінде сақтандыру төлемі олардың әрқайсысын ескере отырып, қосу жолымен жүзеге асырылады. Ескертпе: Бас сүйек-ми жарақаты салдарынан көру өткірлігі төмендеген немесе есту қабілеті төмендеген кезде сақтандыру төлемі осы жарақатты және көрсетілген асқынуларды ескере отырып, тиісті баптар бойынша қосу жолымен төленеді.		
4.	Бір немесе бірнеше бас ми нервтерінің перифериялық жарақаты	10
Ескертпе: егер бас сүйегінің негізі сынған кезде бас сүйек-ми нервтерінің зақымдануы орын алса, сақтандыру сомасы 1-бап бойынша төленеді; 4-бап бұл ретте қолданылмайды.		
5.	Жұлынның жарақаты кез-келген деңгейде, ат құйрығы	
	а) ішінара үзіліс	50

	б) жұлынның толық үзілуі	100
<i>Ескертпе: егер омыртқа мен жұлынның жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.</i>		
6.	Мойын, иық, бел, құйымшақ өрімдерінің жарақаты (үзілісі, жаралануы)	
	а) өудің ішінара үзілуі	40
	б) өру үзілісі	70
<i>Ескертпе: жарақатқа байланысты туындаған невралгиялар, нейропатиялар сақтандыру төлеміне негіз бермейді.</i>		
7.	Нервтардың үзілуі:	
	а) бір кәрі жілік нервысының, білезік буыны және иық деңгейіндегі бір кәрі жілік және ортаңғы нервтың, кіші жілік немесе асықты жілік нервысы	10
	б) екі немесе одан да көп: кәрі жілік нервысының, білезік буыны және иық деңгейіндегі бір кәрі жілік және ортаңғы нервтың, кіші жілік немесе асықты жілік нервысы	20
	в) бір: қолтыкасты, кәрі жілік, білезік, ортаңғы – білезік буын және иық, құйымшақ және жамбас нервысы	25
	г) екі және одан да көп: қолтыкасты, кәрі жілік, білезік, ортаңғы – білезік буыны мен иық, құйымшақ және жамбас деңгейінде	40
<i>Ескертпе: аяқ, саусақ және қол деңгейіндегі нервтердің жарақаты сақтандыру төлеміне негіз бермейді</i>		
2-БӨЛІМ. КӨРУ ОРГАНДАРЫ		
8.	Бір көздің аккомодациясының сал ауруы	15
9.	Гемиянопия (бір көздің көру аймағының жартысының жоғалуы), көз алмасының бұлшық еттерінің жарақаты (травматикалық көз қитардығы, птоз, диплопия)	15
10.	Бір көздің көру өрісінің тарылуы (концентрлі емес және концентрлі)	10
11.	Бір көздің пульсациялы экзофтальмы	10
12.	Көру өткірлігінің төмендеуіне әкелмейтін көз жарақаты:	
	а) көз алмасының енетін жарақаты, 2,3-дәрежелі күйік, гемофтальм	5
<i>Ескертпелер:</i> 1. Патологиялық өзгерістерге әкеп соқпаған, дәрежесі көрсетілмеген көз күйігі, сондай-ақ 1 дәрежелі көз күйігі сақтандыру төлеміне негіз бола алмайды. 2. Егер 12-бапта аталған жарақаттар көру өткірлігінің төмендеуіне әкеп соқса, сақтандыру сомасы 17-бапқа сәйкес төленеді; 12-бап бұл ретте қолданылмайды. Егер көз алмасының жарақаттануына байланысты 12-бап бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылса, ал одан әрі жарақат көру өткірлігінің төмендеуімен күрделенсе және бұл сақтандыру төлемін үлкен мөлшерде жүзеге асыруға негіз болса, бұрын жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің сомасы ұсталады. 3. Көру өткірлігінің төмендеуіне әкеп соқтырмаған көз қабығындағы сыртқы бөгде денелер, көз алмасының соғылуы, контузиясы сақтандыру төлеміне негіз бола алмайды.		
13.	жыртылу жолдарының функциясының бұзылуына әкелген бір көздің жыртылу жолдарының жарақаты	5
<i>Ескертпе: егер көз жарақатынан кейін 3 ай өткен соң көз дәрігері 8, 9, 10, 11, 13-баптарда аталған патологиялық өзгерістер бар екенін және көру өткірлігінің төмендегенін анықтаса, сақтандыру төлемі барлық салдарларды есепке ала отырып, жиынтықтау жолымен, бірақ бір көз үшін сақтандыру сомасының 50%-ынан асырмай жүргізіледі.</i>		
14.	Мыналарға алып келген көз жарақаты:	
	а) 0,01-ден төмен емес көру қабілеті бар бір көздің немесе екі көздің көру қабілетінің толық жоғалуы	100
	б) бір көздің көру қабілетінің толық жоғалуы	50
15.	Көз алмасының жарақаты нәтижесінде соқыр көзді алып тастау	10
16.	Орбитаның сынуы	10
17.	Көру өткірлігінің төмендеуі (1-кестені қараңыз)	
<i>Ескертпелер:</i> 1. Зақымдану салдарынан көру өткірлігінің төмендеуіне және басқа да зардаптарға байланысты сақтандыру төлемі туралы шешім емдеу аяқталғаннан кейін, бірақ зақымдануға әкеп соққан жазатайым оқиға болған күннен бастап 3 айдан ерте емес мерзімде қабылданады. Осы мерзім өткеннен кейін Сақтандырылған адам екі көздің көру өткірлігін (түзетуді есептемегенде) және басқа да дене жарақатының салдарын анықтау үшін окулист дәрігерге жіберіледі. Мұндай жағдайларда алдын ала сақтандыру төлемі 12, 13, 16-баптар бойынша жарақаттарды ескере отырып жүргізілуі мүмкін. 2. Егер жарақат алғанға дейін зақымданған көздің көру өткірлігі туралы мәліметтер болмаса, онда шартты түрде оның зақымданбаған көздегідей болғанын есептеу керек. Алайда, егер зақымданбаған көздің көру өткірлігі жарақаттанған көзден төмен болса, шартты түрде жарақаттанған көздің көру өткірлігі 1,0-ге тең деп есептеу керек. 3. Егер жарақат нәтижесінде екі көз де зақымданса және жарақатқа дейін олардың көру қабілеті туралы мәліметтер болмаса, олардың көру өткірлігі 1,0 болды деп шартты түрде есептеу керек. 4. Көру өткірлігінің жарақаттан кейінгі төмендеуіне байланысты жасанды хрусталь имплантталған немесе түзетуші линза қолданылған жағдайда сақтандыру төлемі операцияға дейінгі көру өткірлігі ескеріле отырып жүзеге асырылады.		
3-БӨЛІМ. ЕСТУ ОРГАНДАРЫ		

18.	Құлақ қалқанының жарақаты, мыналарға алып келген:	
	а) құлақ қалқанының 1/3 бөлігіне дейін болмауы	5
	б) құлақ қалқанының 1/3 – 1/2 бөлігінің болмауы	7
	в) құлақ қалқанының 1/2 бөлігіне дейін болмауы	20
<i>Ескертпелер:</i> 18-бап бойынша сақтандыру төлемі туралы шешім. (а, б, в) жара жазылғаннан кейін жүргізілген куәландыру деректері негізінде қабылданады		
19.	Есту қабілетінің төмендеуіне алып келген бір құлақтың жарақаты	
	а) 1-ден 3 метрге дейін сыбырлап сөйлеу (жиіліктерге байланысты аудиограмма деректері юйынша төмендеу - 500, 1000, 4000 гц - 30-50 дб)	5
	б) сыбырлап сөйлеу – 0, 1 м дейін сөйлеу (жиіліктерге байланысты аудиограмма деректері юйынша төмендеу 500, 1000, 4000 гц - 60-80 дб)	15
	в) толық керемдік (қарапайым ауызекі сөйлеу - 0)	40
<i>Ескертпе: есту жарақатының салдарынан төмендеуіне байланысты сақтандыру төлемі туралы шешім емдеу аяқталғаннан кейін, бірақ аспаптық зерттеулердің деректері бойынша жарақат алған күннен бастап 3 айдан ерте емес қабылданады. Осы мерзім өткеннен кейін сақтанушы ауыр жарақаттың салдарын анықтау үшін Лор маманына жіберіледі.</i>		
4-БӨЛІМ. ТЫНЫС АЛУ ЖҮЙЕСІ		
20.	Мұрын сүйектерінің, шеміршегінің сынуы	1
21.	Маңдай, гаймор маңдайшаларының, торлы сүйектің бергі қабырғасының сынуы, тайып кетуі	5
<i>Ескертпе: егер мұрын сүйектерінің, шеміршектерінің сынуына, дислокациясына байланысты оның деформациясы пайда болса және бұл медициналық мекеменің анықтамасымен, куәландыру нәтижелерімен расталса, сақтандыру төлемі 20 және 48-баптар бойынша (егер осы бапты қолдануға негіз болса) жинақтау жолымен жүргізіледі.</i>		
22.	Мыналарға алып келген кеуде қуысы мен оның органдарының жарақаты ,	
	а) өкпе жеткіліксіздігі (жарақат күнінен соң 3 ай өткеннен кейін)	10
	б) өкпенің бөлшегін, бөлігін алып тастау	40
	в) бір өкпені алып тастау	60
<i>Ескертпе: сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде 22-баптың а), б), в) т. бойынша қолданылмайды</i>		
23.	1. Төс сүйегінің сынуы	5
	2.қабырғалардың сынуы	
	а) біреуінің	3
	б) екеу - үшеуінің	5
	в) төрт - бесеуінің	10
	г) алты - сегіз	15
	д) тоғыз - он	20
	е) оннан артық	25
24.	Жарақатқа байланысты кеуде қуысының ену жарақаты, торакокопия, торакоцентез, торакотомия,	
	а) торакокопия, торакоцентез, кеуде қуысы органдарының дене жарақатынсыз еніп кететін жарасына байланысты жүргізілген, торакотомия жүргізуді талап етпейтін Торакотомия	5
	б) кеуде қуысы мүшелерінің дене жарақаты болмаған кезде	10
	в) кеуде қуысының мүшелеріне зақым келген кезде	15
	г) қайталанатын торакотомиялар (олардың санына қарамастан)	5
<i>Ескертпелер:</i> 1. Егер кеуде қуысы мен оның мүшелерінің жарақаттануына байланысты өкпені немесе оның бір бөлігін алып тастау жүргізілсе, сақтандыру төлемі 22-бапқа сәйкес жүзеге асырылады; бұл ретте 24-бап қолданылмайды 2. Егер кеуде қуысының жарақатына байланысты торакокопия, торакоцентез, торакотомия жүргізілсе, сақтандыру төлемі ең күрделі араласуды ескере отырып бір рет жүзеге асырылады.		
25.	Бұл функциялардың бұзылуына әкелмеген көмейдің, трахеяның, қалқанша шеміршектің жарақаты, гиподиты сүйектің сынуы, жоғарғы тыныс жолдарының күйіп қалуы.	2
26.	Көмейдің, трахеяның, тіл асты сүйегінің, қалқанша шеміршектің жарақаты, жарақатқа байланысты жасалған трахеотомия, мыналарға алып келген:	
	а) дауыстың жоғалуы, жарақаттан кейін кемінде 3 ай бойы трахеотомиялық түтік кию	5
	б) дауыстың жоғалуы, жарақаттан кейін кемінде 6 ай бойы трахеотомиялық түтік кию	10
<i>Ескертпе: 26-бап бойынша сақтандыру төлемі 25-бап бойынша жарақатқа байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі. Егер сақтанушы өз мәлімдемесінде жарақат көмей немесе трахея функциясының бұзылуына әкеліп соқтырғанын көрсеткен жағдайда, жарақаттан кейін 3 ай өткен соң маманның қорытындысын алу қажет. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 25-бап бойынша жүргізіледі.</i>		
5-БӨЛІМ. ЖҮРЕК-ҚАН ТАМЫРЫ ЖҮЙЕСІ		
27.	Жүрек-тамыр жеткіліксіздігіне әкелмеген жүректің, оның қабықтарының және ірі магистральдық тамырлардың жарақаты.	10
28.	жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігіне әкелген жүрек, оның қабықшалары мен ірі магистральдық тамырларының жарақаты	
	а) 1 дәрежелі	5

	б) 2-3 дәрежелі	10
<i>Ескерте: егер анықтамада жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігінің дәрежесі көрсетілмесе, 28-бап бойынша сақтандыру төлемі жүргізілмейді</i>		
29.	Ірі перифериялық тамырлардың жарақаты (қан айналымының бұзылуына әкелмейтін), келесі деңгейде	
	а) иық, жамбас	10
	б) білек, жіліншік	5
30.	Қан тамырларының жеткіліксіздігіне алып келген ірі перифериялық тамырлардың жарақаты	10
<i>Ескертпелер:</i> 1. Ірі магистральдық қан тамырларына мыналарды жатқызу керек: аорта, өкпе, атаусыз, ұйқы артериялары, ішкі күре тамырлары, жоғарғы және төменгі қуыс веналар, қақпалық веналар, сондай-ақ ішкі органдардың қан айналымын қамтамасыз ететін магистральдық қан тамырлары. Ірі шеткі тамырларға мыналарды жатқызу керек: жалғамалы, қолтық, иық, шынтак және сәулелік артерияларды, маңдай маңдайындағы, сан маңдайындағы, тізе астындағы, алдыңғы және артқы жіліншік артерияларды; иық-бас, қосарланған, қолтық, сан және тізе асты тамырлары. 2. Егер өтініште жарақат жүрек-қан тамыры жүйесі функциясының бұзылуына әкеп соқтырғаны көрсетілсе, маманның қорытындысын алу қажет. 3. Егер осы баптарда көрсетілген жарақат асқынулары жарақаттан кейін 3 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, 28, 30-баптар бойынша сақтандыру төлемі қосымша жүргізіледі. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 27,29-бап бойынша жүргізіледі. 4. Егер ірі қан тамырларының жарақаттануына байланысты қан тамырлары арнасын қалпына келтіру мақсатында операциялар жүргізілсе, сақтандыру сомасының 5% -ы мөлшерінде бір рет сақтандыру төлемі қосымша жүзеге асырылады.		
6-БӨЛІМ. АС ҚОРЫТУ ОРГАНДАРЫ		
31.	Жоғарғы жақтың, қаңқа сүйегінің немесе төменгі жақтың сынуы	
	а) бір сүйектің сынуы	5
	б) екі немесе одан көп сүйектің сынуы немесе бір сүйектің екі жерден сынуы	10
<i>Ескертпе: тістерді жоғалту кезінде пайда болған альвеолярлы процестің сынуы сақтандыру төлеміне негіз бермейді.</i>		
32.	Келесілердің болмауына алып келген жақ жарақаты:	
	а) жақтың бір бөлігі (альвеолярлы өсіндіні қоспағанда)	40
<i>Ескертпелер:</i> 1. Төменгі жақтың жалпы ақауына немесе жақтың бір бөлігінің болмауына байланысты сақтандыру төлемі кезінде олардың санына қарамастан тістердің жоғалуы да қосылады. 2. Жақ жарақаты ауыз қуысының басқа мүшелерінің жарақатымен бірге жүретін жағдайларда (33-бап), сақтандыру төлемі түрінде төленуге жататын сақтандыру сомасының пайызы осы зақымдарды есепке ала отырып, тиісті баптар бойынша жиынтықтау жолымен айқындалады. 3. 32-бап бойынша сақтандыру төлемі кезінде жедел араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.		
33.	Мыналарға алып келген тілдің жарақаттары	
	а) тіл ұшының болмауы	5
	б) тілдің дистальды үштен бір бөлігінің болмауы	10
	в) ортаңғы үштен бірі деңгейінде тілдің болмауы	20
	г) тілдің тамыры деңгейінде болмауы немесе толық болмауы	50
34.	Жұтқыншақтың, өңештің, асқазанның, ішектің жарақаты (жаралануы, жарылуы, күйіп қалуы), сондай-ақ осы зақымдануларға байланысты немесе өңештен, асқазаннан бөгде заттарды алып тастау мақсатында, функционалдық бұзылуларға әкеп соқпаған эзофагогастроскопия	5
35.	Өңештің жарақаты (жарақат, жыртылу, күйік)	
	а) өңештің тарылуын тудырған	40
	б) өңештің өткізбеушілігі (гастростом болған кезде), сондай-ақ өңеш пластикасынан кейінгі жағдай	80
<i>Ескертпе: 35-бап бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері жазатайым оқиға болған күннен бастап 6 айдан ерте айқындалмайды. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 34-бап бойынша алдын ала жүзеге асырылады және оның мөлшері 35-бап бойынша төлеуге жататын сақтандыру төлемінің мөлшерінен шегеріледі.</i>		
36.	Алдыңғы іш қабырғасының, диафрагманың немесе операциядан кейінгі тыртық аймағында дене жарақаты орнында пайда болған грыжа, егер операция жарақатқа байланысты жасалса немесе мұндай грыжаға операциядан кейінгі жағдай	5
<i>Ескертпе:</i> 1. 36-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер аталған бап бойынша грыжа осы жарақаттың тікелей салдары болып табылса, іш қуысы мүшелерінің жарақаттануына байланысты айқындалған сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады. 2. Ауырлықты көтеру нәтижесінде пайда болған іштің грыжалары (кіндік, ақ сызық, шап және шап-скротальды) сақтандыру төлеміне негіз бермейді.		
37.	Мыналарға алып келген жарақат салдарынан болған бауыр жарақаты	
	а) хирургиялық араласуды қажет етпейтін бауырдың капсулалық жарылуы, гепатит, жарақатқа байланысты тікелей дамыған сарысулық гепатит	5
	б) бауыр жеткіліксіздігі	10
38.	Мыналарға алып келген бауырдың, өт қабының жарақаты	
	а) бауырдың жыртылуын немесе өт қабын алып тастау орнын тігу	15
	б) бауырдың бір бөлігін алып тастау	20
	в) бауырдың бір бөлігі мен өтті алып тастау	30
39.	Мыналарға алып келген талақ жарақаты	
	а) хирургиялық араласуды қажет етпейтін талақтың капсулалық жарылуы	5
	б) талақты алып тастау	30

40.	Мыналарға алып келген асқазанның, ұйқы безінің, ішектің, брыжейканың жарақаты	
	а) асқазан, ішек, ұйқы безінің резекциясы	30
	б) асқазанды алып тастау	60
<i>Ескертпелер:</i> 1. Осы бөлімнің бір бабының бірнеше тармақтарында аталған жарақат салдарлары туындаған жағдайда, сақтандыру төлемі сақтандыру төлемінің ең үлкен мөлшерін көздейтін олардың біріне сәйкес жүзеге асырылады. 2. Әр түрлі баптарда көрсетілген жарақат салдарлары туындаған жағдайда сақтандыру төлемі әрбір бапты ескере отырып, жинақтау жолымен жүргізіледі.		
41.	Осыған байланысты төмендегілер жүргізілген іш қуысының жарақаты:	
	а) лапароскопия (лапароцентез)	5
	б) іштің жарақатына күдік болса, лапаротомия (лапароскопиямен, лапароцентезбен)	5
	в) іш органдары қымдалған кездегі лапаротомия (оның ішінде лапароскопиямен, лапароцентезбен)	10
<i>Ескертпе: егер іш қуысы органдарының жарақаттануына байланысты 38-40-бап бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін негіздер болса, сақтандыру төлемі көрсетілген Бапқа сәйкес ғана жүргізілуі тиіс жағдайларды қоспағанда, 41-бап қолданылмайды.</i>		
7-БӨЛІМ. НЕСЕП ШЫҒАРУ ЖӘНЕ ЖЫНЫС ЖҮЙЕЛЕРІ		
42.	Мыналарға алып келген бүйрек жарақаттары:	
	а) бүйректің зақымдануы, бүйректің капсула астындағы үзілуі, операциялық араласу болмаған)	5
	б) бүйректің бөлігін алып тастау	20
	в) бүйректі алып тастау	50
43.	Несеп бөлу жүйесінің мыналарға алып келген жарақаттары (бүйректің, несеппағар, қуық, несеп шығару каналы)	
	а) қуық көлемінің азаюы	10
	б) несеп жолының, несеп шығару каналының тарылуы	20
	в) ұзақ басып-жаншу синдромы (жарақатты токсикоз, краш-синдром, көбею синдромы, созылмалы бүйрек жетіспеушілігі)	30
	г) несеп жолының, несеп шығару каналының өткізбеушілігі	40
<i>Ескертпелер:</i> 1. Егер жарақат нәтижесінде зәр шығару жүйесінің бірнеше органдарының қызметі бұзылса, сақтандыру төлемінің мөлшері дене жарақатының ең ауыр салдарын ескеретін 43-баптың бір тармағы бойынша анықталады. 2. 43-баптың тармақтарында аталған жарақат салдарына байланысты сақтандыру төлемі, егер бұл асқынулар жазатайым оқиғадан кейін 3 ай өткен соң болған жағдайда жүргізіледі. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 42-бап бойынша жүзеге асырылады және оның мөлшері 43-бап бойынша төлеуге жататын сақтандыру төлемінің мөлшерінен шегеріледі.		
44.	Несеп бөлу жүйесі органдарының жарақатына байланысты жүргізілген операциялық араласу	5
<i>Ескертпе: егер жарақатқа байланысты бүйректі немесе оның бір бөлігін алып тастау жүргізілсе, сақтандыру төлемі б), в), 44-Б. 42-бабы бойынша жүзеге асырылады, бұл ретте қолданылмайды.</i>		
45.	Мыналарға алып келген жыныс жүйесінің жарақаттары	
	а) бір аналық безді, жатыр түтігін, аналық безді алып тастау	15
	б) анабездерді алып тастау, жатырдың екі трубасын, атабез жұмыртқаларын, жыныс мүшесін алып тастау	30
	в) келесі жастағы әйелдердің жатырдан айырылуы:	
	40 жасқа жетпеген	50
	40 - 50 жас	30
	50 жас және одан үлкен жас	15
	г) жыныс мүшесінен немесе екі атабез жұмыртқаысынан айырылу	50
8-БӨЛІМ. ЖҰМСАҚ ТІНДЕР		
46.	Беттің жұмсақ тіндерінің, мойынның алдыңғы-шеткі беті, жақалды бөлік, құлақ қалқаншаларының жарақаты, мыналарға алып келген:	
	а) ауданы 1,0 см ² бастап 5 см ² дейін немесе ұзындығы 5-10 см болатын рубецтердің пайда болуы, кең пигментті дақтар	5
	б) бет косметикасының кенеттен бұзылуы (ауданы 5-10 см ² немесе ұзындығы 10-15 см болатын рубецтердің пайда болуы)	10
	в) бетті залалсыздандыру (10 см ² -ден артық немесе ұзындығы 15 см-ден артық рубецтердің пайда болуы)	25
<i>Ескертпелер:</i> 1. Косметикалық көрінетін тыртықтарға бояуы бойынша қоршаған теріден ерекшеленетін, оның бетіне тартылған немесе шығып тұрған, маталарды тартатын тыртықтар жатады. Бейімсіздену - бұл механикалық, химиялық, термиялық және басқа да зорлық-зомбылық әсерлерінің нәтижесінде адам бетінің табиғи түрінің күрт өзгеруі. 2. Егер бет бас сүйегінің сынуына байланысты сынықтардың жылжуымен операция жасалса (ашық репозиция), соның салдарынан бетінде тыртық пайда болса, сақтандыру төлемі, егер бұл тыртық қандай да бір дәрежеде косметиканы бұзса, сынық пен операциядан кейінгі тыртықты ескере отырып жүзеге асырылады. операциядан кейінгі тыртықты ескере отырып жүзеге асырылады, егер бұл тыртық косметиканы белгілі бір дәрежеде бұзған жағдайда. 3. Күйін қалған жағдайда сақтандыру төлемі №2 кестеге сәйкес жүргізіледі.		
47.	Басының, денесінің, аяқ-қолдарының түкті бөлігінің жұмсақ тіндерінің сауыққаннан кейін ауданы тыртықтардың пайда болуына әкеп соқтырған жарақаттары	
	а) дене бетінің 5 см ² - 1%-ға дейін бөлігі	5

	б) дене бетінің 1%-дан 2,0%-ға дейінгі бөлігі	10
	в) дене бетінің 3,0 %-дан 4,0 %-ға дейінгі бөлігі	15
	г) дене бетінің 5,0-тен 10,0 %-ға дейінгі бөлігі	20
	д) дененің 10%-нан артық беткі бөлігі	35
Ескертпелер: 1. Зерттелушінің дене бетінің 1% - ы оның қолы мен саусақтарының алақан бетінің ауданына тең. Бұл аймақ білезік буынынан III саусақтың тырнақ фалангасының жоғарғы жағына дейін өлшенетін қолдың ұзындығын метакарпальды сүйектердің II - Y бастары деңгейінде өлшенетін енге көбейту арқылы шаршы сантиметрмен анықталады (I саусақты қоспағанда). 2. Тыртықтардың ауданын анықтау кезінде терінің зақымдалған аймағының ақауын ауыстыру үшін тері трансплантаты алынған жерде пайда болған тыртықтарды ескеру қажет. 3. Егер сақтандыру төлемі операциялық араласулар үшін жүргізілсе (ашық зақымданулар кезінде, сіңірлерді пластиктеу кезінде, тамырларды, нервтерді тігу кезінде және т.б.), 47-бап қолданылмайды. 4. 46, 47-баптар бойынша сақтандыру төлемі туралы шешім жара беттері жазылғаннан кейін, бірақ жазатайым оқиғадан кейін 1 айдан ерте емес жүргізілген қуаландыру деректері ескеріле отырып қабылданады. 5. Күйін қалған жағдайда сақтандыру төлемі №2 кестеге сәйкес жүргізіледі.		
48.	Жұмсақ тіндердің жарақаты:	
	сіңірлердің, буын аралығының үзілуі, кисттің саусақтарын қоспағанда	5
9-БӨЛІМ. ОМЫРТҚА		
49.	Омыртқалардың денелерінің, доғаларының және артикулярлық процестерінің сынуы, сынуы немесе дислокациясы	
	а) бір-екі	20
	б) үш-бес	40
	в) алты және одан көп	60
50	Омыртқа аралық байламдардың үзілуі (14 күннен аз емделу кезінде) (құйымшақты қоспағанда)	5
Ескертпе: Омыртқаның кідірісі қайталанған кезде сақтандыру төлемі жүзеге асырылмайды.		
51.	Құйымшақ сынығы	10
52.	Құйымшақ жарақаттары:	
	а) құйымшақ омыртқа сүйегінің таюы	5
	б) құйымшақ омыртқа сүйегінің сынығы	10
Ескертпелер: 1. Егер омыртқаның (оның ішінде сегізкөз және құйымшақ) жарақаттануына байланысты операциялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының 10% -ы мөлшерінде қосымша сақтандыру төлемі бір рет жүзеге асырылады. 2. Егер омыртқаның сынуы немесе шығуы жұлынның жарақаттануымен ілесе жүрсе, сақтандыру төлемі қосындылау жолымен екі зақымдануды да ескере отырып жүргізіледі. 3. Егер бір жарақат нәтижесінде омыртқа денесінің сынуы, байламдардың жарақаты, көлденең немесе қылқанды өсінділердің сынуы болған жағдайда сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр жарақатты көздейтін бап бойынша бір рет төленуге тиіс.		
10-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ БӨЛІКТЕРІ: ЖАУЫРЫН, БҰҒАНА		
53.	Жауырынның, бұғананың сынығы, акромиальды-бұғаналық, кеуде-бұғаналық сіңірлердің тлық немесе ішінара үзілуі:	
	а) бір сүйектің сынуы, таюы, бір сіңірдің үзілуі	5
	б) екі сүйектің сынуы, бір сүйектің екі жерден сынуы, екі сіңірдің үзілуі немесе сынуы, бір сүйектің таюы және бір сіңірдің үзілуі, бұғананың сыну-таюы	10
	в) екі сіңірдің үзілуі және бір сүйектің сынуы, екі сүйектің сынуы және бір сіңірдің үзілуі	15
	г) өсіп болмаған сынық (жалған буын)	15
Ескертпелер: 1. Егер 53-бапта санамаланған зақымдануларға байланысты жедел араласу жүргізілген жағдайда, сақтандыру сомасының 5% -ы мөлшерінде қосымша сақтандыру төлемі бір рет жүргізіледі 2. Егер жарақаттың асқинуы 53 а), б), в) тармақтарына сәйкес жазатайым оқиғадан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, өсіп-жетілмеген сыныққа (жалған буынға) байланысты сақтандыру төлемі жүзеге асырылады. Бұл төлем қосымша болып табылады, бір рет жүргізіледі.		
11-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ БӨЛІКТЕРІ: ИЫҚ БУЫНДАРЫ		
54.	Иық буыны бөлігіндегі жарақаттары (жауырынның буынды оймағы, иық сүйегінің басы, , анатомиялық, хирургиялық мойын, төмпешіктер, буынды сөмкелер)	
	а) сіңірлердің, буын капсуласының үзілуі, сүйек фрагменттерінің үзілуі, оның ішінде үлкен төмпешіктің үзілуі, жауырынның буынды оймағының сынығы, иықтың таюы	5
	б) иық сынығы (анатомиялық бас, хирургиялық мойын), иықтың сынуы/таюы	10
55.	Иық орамының мыналарға алып келген жарақаттары:	
	а) буында қозғалыстың болмауы (анкилоз)	20
	б) сүйектерінің құрауыштарының жоғарғы беттерінің резекциясы нәтижесінде болған «қозғалмалы» иық буыны	40
Ескертпелер: 1. 55-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер осы бапта аталған асқинуларды жарақаттан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекеме анықтаған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда, иық буынының зақымдануына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі. 2. Егер иық буынының жарақатына байланысты операция жасалса, сақтандыру сомасының 10% -ы бір рет қосымша төленеді.		
12-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ БӨЛІКТЕРІ: ИЫҚТАР		

56.	Иық сүйегінің сынығы:	
	а) кез келген деңгейде (жоғарғы, ортаңғы, төменгі үштен бір бөлігі), бұнда буын бөлігі кірмейді	10
	б) екі реттік сынық:	20
57.	Өсіп болмаған сынықтың (жалған буынның) қалыптасуына алып келген иық сүйегінің сынығы	30
Ескертпелер: 1. 57-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер көрсетілген асқынулар жарақаттан кейін 3 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса, иық жарақатына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі. 2. Егер иық аумағындағы жарақатқа байланысты операциялық араласу жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуден және бөгде денелерді алып тастаудан басқа), сақтандыру сомасының 10% қосымша бір рет төленеді.		
58.	Ампутацияға алып келген қолдың жарақатты ампутациясы немесе ауыр зақымдануы:	
	А жауырынмен, ашасүйекпен немесе олардың бөлігімен қол	70
	б) кез келген деңгейде иықтың	50
	в) иық деңгейіндегі бір қол	70
Ескертпелер: Егер сақтандыру төлемі 58-бап бойынша төленетін болса, операциялық араласулар, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.		
13-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ БӨЛІКТЕРІ: ШЫНТАҚ БУЫНЫ		
59.	Білек буыны бөлігіндегі жарақаттар:	
	а) сүйек фрагменттерінің үзілуі, оның ішінде иық сүйектерінің надмыщелоктарының, білек және шынтақ сүйектерінің сынуы, білектің таюы	5
	б) білек және шынтақ сүйектерінің сынуы	10
	в) иық сүйегінің сынығы	10
	г) білек және шынтақ сүйектерімен иық сүйегінің сынығы	20
Ескертпелер: егер бір жазатайым оқиғаның салдарынан 59-бапта көрсетілген түрлі дене жарақаттары орын алса, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр жарақатты ескеретін тармаққа сәйкес жүргізіледі.		
60.	Шынтақ буынының мыналарға алып келгени жарақаттары:	
	а) буында қозғалыстың болмауы (анкилоз)	20
	б) «қозғалмалы» шынтақ буыны (сүйектерінің буынды беттерінің резекциясының нәтижесінде)	30
Ескертпелер: 1. 60-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер осы буындағы қозғалыстың бұзылуын жазатайым оқиғадан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекеме анықтаса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, шынтақ буынының зақымдануына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады. 2. Егер шынтақ буыны аумағының жарақатына байланысты операциялық араласулар жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуден және бөтен денелерді алып тастаудан басқа), сақтандыру сомасының 10% -ы бір рет қосымша төленеді.		
14--БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ БӨЛІКТЕРІ: ИЫҚ БӨЛІГІ		
61.	Кез келген деңгейде иық сүйектерінің сынуы, бұған буын бөлігі кірмейді (жоғарғы, ортаңғы, төменгі бөліктер):	
	а) бір сүйектің сынығы, таюы	5
	б) екі сүйектің сынуы, бір сүйектің екі жерден сынуы	10
62.	Иық сүйектерінің өсіп болмаған сынығы (жалған буын)	
	а) бір сүйек	15
	б) екі сүйек	30
Ескертпелер: 62-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер жарақаттың асқынуы жазатайым оқиға басталғаннан кейін 9 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, білектің жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады.		
63.	Жарақатты ампутация немесе ауыр зақымдану, мыналарға алып келген:	
	а) кез келген деңгейдегі иықтан ампутациялау	40
	б) білек буынындағы экзартикуляция	50
	в) иық деңгейінде жалғыз қолдың ампутациясы	60
Ескертпелер: 1. Егер білек аумағының жарақатына байланысты операциялық араласу жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуден және бөтен денелерді алып тастаудан басқа), сақтандыру сомасының 10% -ы бір рет қосымша төленеді. 2. Егер сақтандыру төлемі 63-бап бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.		
15-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ БӨЛІКТЕРІ: БІЛЕК СӘУЛЕСІ БУЫНЫ		
64.	Білек-білезік буынының жарақаттары.	
	а) қол жіліншігінің бір сүйегінің сынуы, шиловидті өсіндінің үзілуі, сүйек фрагментінің (фрагменттерінің) үзілуі	5
	б) қол жіліншігінің екі сүйегінің сынуы	10
	в) кистьтің перилунарлы таюы	1
65.	Білезік буынының осы бөліктегі қозғалыстың болмауына (анкилозға) алып келген жарақаттары	15
Ескертпелер: 1. 65-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер буында қозғалыстың жоқтығын жазатайым оқиға болғаннан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекеме анықтаған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда жүргізіледі. 2. Егер білезік буынының жарақаттануына байланысты операциялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының 5% -ы бір рет қосымша		

<i>төленеді.</i>		
16-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ БӨЛІКТЕРІ: БІЛЕК		
66.	Білек сүйектерінің, бір сүйектің алақан сүйектерінің сынуы:	
	а) бір сүйек (қалық тәрізді сүйектен басқа)	2
	б) екі және одан көп сүйек (қалық тәрізді сүйектен басқа)	5
	в) қалық тәрізді сүйек	5
<i>Ескертулер:</i> 1. Егер қол жарақатына байланысты операциялық араласу жүргізілсе (бастапқы өңдеу мен бөтен денелерді алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының 5% -ы бір рет қосымша төленеді. 2. Білек сүйектері (алақан сүйектері) мен алақан тәрізді сүйектердің бір жарақаты нәтижесінде сынған (шығып кеткен) кезде сақтандыру төлемі қосу арқылы әрбір дене жарақатын ескере отырып жүргізіледі.		
67.	Мыналарға алып келген қол жарақаттары:	
	а) бір немесе бірнеше сүйектің өсіп бомаған сынуы (жалған буын)	5
	б) барлық саусақтардан айырылу, алақан сүйектері немесе білезік буыны деңгейіндегі ампутация	50
	в) жалғыз кисть ампутациясы	50
<i>Ескертпе: Егер жарақаттың асқынуы жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда, білек сүйектерінің немесе алақан сүйектерінің өспей қалған сынуына (жалған буынға) байланысты сақтандыру төлемі қосымша 67 а) бабы бойынша жүзеге асырылады. Егер сақтандыру төлемі 67 б) бабы бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.</i>		
17-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ БӨЛІКТЕРІ: ҚОЛ САУСАҚТАРЫ – БІРІНШІ САУСАҚ		
68.	Мыналарға алып келген саусақ жарақаты :	
	а) саусақтың сынуы	3
<i>Ескертулер:</i> 1. Бүйрек маңындағы білікшенің іріңді қабынуы (паронихия) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға негіз бола алмайды. 2. Егер фаланганың (фаланганың) сынуына байланысты операциялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының 5% -ы бір рет қосымша төленеді.		
69.	Мыналарға алып келген саусақ жарақаты:	
	а) екі буында қозғалыстың болмауы	5
<i>Ескертпе: 1 саусақтың функцияларының бұзылуына байланысты сақтандыру төлемі, егер саусақтың буынында (буындарында) қозғалыстың болмауын жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекеме анықтаған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда, оның жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі.</i>		
70.	Мыналарға алып келген саусақ жарақаты:	
	а) фалангааралық буын деңгейіндегі ампутация (тырнақ фалангасынан айырылу)	5
	б) негізгі фаланга, алақан сүйегі-фаланга деңгейіндегі ампутация	15
	в) алақан сүйегімен немесе оның бір бөлігімен саусақтың ампутациясы	20
<i>Ескертпе: Егер сақтандыру төлемі 70-бап бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.</i>		
18-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ БӨЛІКТЕРІ: САУСАҚТАР – ЕКІНШІ, ҮШІНШІ, ТӨРТІНШІ, БЕСІНШІ САУСАҚТАР		
71.	Мыналарға алып келген саусақ жарақаты:	
	а) бір саусақтың сынуы	2
	б) екі немесе одан көп саусақ фалангаларының сынуы	5
<i>Ескертулер:</i> 1. Бүйрек маңындағы білікшенің іріңді қабынуы (паронихия) сақтандыру төлеміне негіз бола алмайды. 2. Егер фаланганың (фаланганың) сынуына байланысты операциялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының 5% -ы бір рет қосымша төленеді.		
72.	Мыналарға алып келген саусақтың жарақаты	
	а) саусақтардың екі немесе үш буынында қозғалыстың болмауы	5
<i>Ескертпе: саусақ функцияларының бұзылуына байланысты сақтандыру төлемі оның жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады, егер саусақ буынында (буындарында) қозғалыстардың болмауын медициналық мекеме жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң анықтаса және осы мекеменің анықтамасымен расталса.</i>		
73.	Травма пальца, повлекшая за собой:	
	а) негізгі фаланга деңгейіндегі ампутация, саусақтан айырылу	5
	б) алақан сүйектерімен немесе бір бөлігімен саусақтан айырылу	10
<i>Ескертулер:</i> 1. Егер сақтандыру төлемі 73-бап бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді. 2. Қолдың бірнеше саусақтары зақымданған кезде сақтандыру төлемі әрбір дене жарақатын ескере отырып, қосу жолымен жүргізіледі. Алайда оның мөлшері бір қылқалам үшін сақтандыру сомасы мөлшерінің 65% -ынан және екі қылқалам үшін де сақтандыру сомасы мөлшерінің 100% - ынан аспауы тиіс.		
19-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ БӨЛІГІ: ЖАМБАС		
74.	Жамбас жарақаттары:	
	а) бір сүйектің сынуы	5
	б) екі сүйектің сынуы немесе бір буынның үзілуі, бір сүйектің екі рет сынуы	10
	в) үш және одан да көп сүйектердің сынуы, екі немесе үш буынның үзілуі	15

<i>Ескертпе: егер жамбас сүйектерінің сынуына немесе буындардың үзілуіне байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.</i>		
75.	Жамбас буындарының қозғалмауына алып келген жамбас жарақаттары	
	а) бір буында	20
	б) екі буында	40
<i>Ескертпе: Жамбас буыны (буындары) функциясының бұзылуына байланысты сақтандыру төлемі, егер буында қозғалыстың болмауын жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 айдан кейін медициналық мекеме анықтаған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда, жамбас жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша 75-бап бойынша жүзеге асырылады.</i>		
20-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ БӨЛІГІ: ЖАМБАС БУЫНЫ		
76.	Жамбас буынының жарақаттары	
	а) сүйек фрагментінің (фрагменттерінің) үзілуі	5
	б) вертельдің (вертельдердің) окшаулы үзілуі	10
	В) жамбастың таюы	10
	г) жамбастың басының, мойнының, проксимальды метафизінің сынуы	25
<i>Ескертулер:</i> 1. Егер бір сақтандыру жағдайының нәтижесінде сан буынының әртүрлі дене жарақаттары болған жағдайда, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр дене жарақатын көздейтін тармақтардың біріне сәйкес төленеді. 2. Егер жамбас буынының жарақаттануына байланысты операция жасалса, сақтандыру сомасының 10% -ы бір рет қосымша төленеді.		
77	Жамбас буынының мыналарға алып келген жарақаттары:	
	а) қозғалыстың болмауы (анкилоз):	20
	б) жамбас мойнының өсіп болмаған сынығы (жалған буын)	30
	в) эндопротездеу	40
	г) жамбас басының резекциясы нәтижесіндегі «қозғалмалы» буын	45
<i>Ескертулер:</i> 1. 77-бапта аталған асқынуларға байланысты сақтандыру төлемі буынның жарақаттануына байланысты сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр дене жарақатын көздейтін тармақтардың біріне сәйкес төленеді. 2. Егер жарақаттың асқынуы жазатайым оқиға басталғаннан кейін 9 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, сақтандыру төлемі 77 б) бабы бойынша жүзеге асырылады.		
21-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ БӨЛІГІ: САН		
78	Жамбастың сынуы	
	а) буын бөлігін қоспағанда, кез келген деңгейде (жоғарғы, ортаңғы, төменгі үштен бірі)	15
	б) двойной перелом бедра	20
79	Перелом бедра, повлекший за собой образование несросшегося перелома (ложного сустава)	30
<i>Ескертулер:</i> 1. Егер сан аймағының жарақатына байланысты операциялық араласулар жүргізілген болса (бастапқы хирургиялық өңдеуден және бөгде денелерді алып тастаудан басқа), сақтандыру сомасының 10% -ы бір рет қосымша төленеді 2. Егер мұндай асқыну жазатайым оқиғадан кейін 9 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, санның сынуына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша 79-бап бойынша сақтандыру төлемі.		
80	Кез келген деңгейде аяқтың ампутациясына алып келген жарақатты ампутация немесе ауыр дене жарақаты	80
	а) бір аяқ	
	б) жалғыз аяқ	
<i>Ескертпе: Егер сақтандыру төлемі 80-бап бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.</i>		
22-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ БӨЛІГІ: ТІЗЕ БУЫНЫ		
81	Тізе буынының жарақаттары:	
	а) сүйек фрагментінің (фрагменттерінің) үзілуі, мышелка үстінің сынуы, кіші асықты жілік сүйегі басының сынуы, менисканың дене жарақаты, тізеүсті бөліктің жарақаты	5
	б) сүйек фрагментінің (фрагменттерінің) үзілуі, мышелка үстінің сынуы, үлкен асықты жілік басының сынуы	10
	в) кіші асықты жіліктің басымен үлкен асықты жілік сүйегінің проксимальды сынығы	10
	г) жамбас мышцелоктарының сынуы, тобықтың таюы	15
	д) жамбастың дистальды метафизының сынуы	20
	е) бір немесе екі асықты жіліктің проксимальды бөліктерімен жамбастың дистальды метафизының, мышцелоктарының сынуы	25
<i>Ескертулер:</i> 1. Тізе буынының әртүрлі дене жарақаттары үйлескен кезде сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр дене жарақатын көздейтін 81-баптың бір тармақшасына сәйкес бір рет жүргізіледі. 2. Егер тізе буыны аумағының жарақатына байланысты операциялық араласулар жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуден және бөгде денелерді алып тастаудан басқа), сақтандыру сомасының 10% қосымша бір рет төленеді.		
82	Тізе буынының мыналарға алып келген жарақаттары:	
	а) буында қозғалыстың болмауы	15
	б) сүйектерінің құраумдауыштарының буынды беттерінің резекциясы нәтижесінде «қозғалмалы» тізе буыны	30
	в) эндопротездеу	30
<i>Ескерту: 82-бап бойынша сақтандыру төлемі осы буынның жарақаттануына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады.</i>		
23-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ БӨЛІГІ: ТОБЫҚ		
83.	Тобық сүйектерінің сынуы (буын бөлігін қоспағанда)	

	а) кіші асықты жіліктің , сүйек фрагменттерінің үзілуі	5
	б) үлкен асықты жіліктің, кіші асықты жіліктің сынуы	10
	в) екі сүйектің, үлкен асықты жіліктің екі рет сынуы	15
<i>Ескертулер:</i> 1. 83-бап бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері: - жоғарғы және ортаңғы үштен бір бөлігіндегі жіліншік сүйегінің сынуы; - кез келген деңгейдегі үлкен жақ сүйегі диафизінің сынуы; - диафиз аймағындағы үлкен жақ сүйегінің сынуы (жоғарғы, орта, төменгі үштен бір бөлігі) және жоғары немесе орта үштен бір бөлігіндегі кіші жақ сүйегінің сынуы. 2. Егер жарақат нәтижесінде тізе немесе тізе-табан буынындағы үлкен құйымшақ сүйегінің буын ішіндегі сынуы және диафиз деңгейіндегі кіші құйымшақ сүйегінің сынуы болса, сақтандыру төлемі 81 және 83-баптар немесе 86 және 83-баптар бойынша қосу жолымен жүргізіледі.		
84.	Өсіп болмаған сыныққа, жалған сыныққа алып келген тобық сүйектерінің сынуы (сүйек фрагменттерінен басқа) (гментов):	
	а) кіші асықты жілік сүйегі	5
	б) үлкен асықты жілік сүйегі	15
	в) екі сүйекте	20
<i>Ескертулер:</i> 1. 84-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер мұндай асқынулар жазатайым оқиғадан кейін 9 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, сирақ сүйектерінің сынуына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі. 2. Егер сирақ жарақатына байланысты операциялық араласу жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуден және бөтен денелерді алып тастаудан басқа), сақтандыру сомасының 10% -ы бір рет қосымша төленеді.		
85	Жарақатты ампутация немесе ауыр дене жарақаты, мыналарға алып келген:	
	а) кез келген деңгейдегі тобық ампутациясы	40
	б) тізе буынының экзартикуляциясы	45
	в) тобықтың кез келген деңгейінде жалғыз аяқтың ампутациясы	45
<i>Ескертпе:</i> Егер сақтандыру төлемі балтырдың кесілуіне байланысты жүзеге асырылса, операциялық араласқаны үшін қосымша төлем, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.		
24-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ БӨЛІГІ: ТАБАН БУЫНЫ		
86	Табан буыны бөлігінің жарақаты:	
	а) бір тобықтың сынуы, жіліншікаралық синдесмоздың оқшауланған үзілуі	5
	б) асықты жілік ұшымен екі тобықтың сынуы немесе бір тобықтың сынуы	10
	в) асықты жілік ұшымен екі тобықтың сынуы	15
<i>Ескертулер:</i> 1. Тобық-табан буынының сынуы, берцаралық синдесмоздың жарылуы, табанның жұлынуы (шығуы) кезінде сақтандыру сомасының 5% қосымша бір рет төленеді. 2. Егер тобық буынының жарақаттануына байланысты операциялық араласулар жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуден және бөтен денелерді алып тастаудан басқа), сақтандыру сомасының 10% қосымша бір рет төленеді.		
87	Мыналарға алып келген тобық буынындағы жарақаттар:	
	а) тобық буынында қозғалыстардың болмауы	20
	б) «қозғалмалы» тобық буыны (сүйектерінің буынды құрамдауыштарының резекциясы нәтижесінде)	30
	в) тобық буынының экзартикуляциясы	35
<i>Ескертпе:</i> Егер жіліншік-табан буынының жарақаты нәтижесінде 87-бапта аталған асқынулар туындаса, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр салдарды ескеретін тармақтардың бірі бойынша жүзеге асырылады.		
25-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ БӨЛІГІ: ТАБАН		
88	Табан жарақаттары:	
	а) бір сүйектің сынуы (табан және таран сүйегінен басқа)	2
	б) екі сүйектің сынуы, таран сүйегінің сынуы	5
	в) үш және одан көп сүйектердің сынуы, табан сүйегінің сынуы, табанның таранасты таюы, табанның көлденең буынындағы таю (Шопар) немесе табаналды-табан сүйектері буынының таюы (Лисфранка)	10
<i>Ескертпе:</i> Егер сүйектердің сынуына немесе шығуына байланысты операциялық араласулар жүргізілсе, сақтандыру сомасының 5% -ы бір рет қосымша төленеді.		
89	Мыналарға алып келген табан жарақаттары:	
	а) бір-екі сүйектің өсіп болмаған сынығы (жалған буын)(таран немесе табан сүйегінен басқа)	5
	б) үш және одан көп сүйектің сынуы (жалған буын), сондай-ақ таран немесе табан сүйегінің сынуы	10
	в) табанның сүйек буындарының өсіп болмаған (Шопар) немесе табаналды-табан сүйектері буынының сынуы (Лисфранка)	15
	г) табанның сүйек-бақайшықтары буындары деңгейіндегі ампутация (аяқтың барлық	20
	д) табан сүйектері мен табаналды сүйектерінің деңгейіндегі ампутация (аяқтың барлық саусақтарының болмауы)	25
	е) таран, өкше сүйектері деңгейіндегі ампутация (аяктан айырылу)	30

Ескертулер: 1. 89 (а), б) баптарында көзделген табан жарақатының асқынуына байланысты сақтандыру төлемі., в), егер олар жарақатқа әкеп соққан жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекеме белгілеген және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда, табанның жарақаттануына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша, ал «г», «д», «е» тармақтары бойынша - болған күннен бастап өткен мерзімге қарамастан жүргізіледі жазатайым оқиға. 2. Егер сақтандыру төлемі табанның кесілуіне байланысты жүргізілсе, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді		
26-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ БӨЛІГІ: АЯҚ САУСАҚТАРЫ		
90	Фаланганың (фалангалардың) сынуы, сіңірлердің үзілуі:	
	а) бір саусақ	3
	б) екі-үш саусақ	5
	в) төрт-бес саусақ	10
Ескертпе: Егер саусақ сіңірінің сынуына, шығуына немесе жарылуына байланысты операциялық араласулар жүргізілсе, сақтандыру сомасының 3% -ы бір рет қосымша төленеді.		
91	Травматикалық ампутация немесе ампутацияға әкелетін саусақтардың жарақаты:	
	а) негізгі фаланга немесе метатарсофалангалды буын деңгейінде екінші, үшінші, төртінші	5
	Б) негізгі фаланг немесе метатарсофаланг буындары деңгейінде бір немесе екі саусақ	4
	в) тырнақ немесе орташа фаланг деңгейінде үш-төрт саусақ	8
	г) негізгі фаланг немесе метатарсофаланг буындары деңгейінде үш-төрт саусақ	8
Ескертулер: 1. Егер сақтандыру сомасы 91-бап бойынша төленген жағдайда операциялық араласулар, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша төлем жүргізілмейді. 2. Егер жарақатқа байланысты табан сүйегімен немесе оның бір бөлігімен саусақты кесу жүргізілсе, сақтандыру сомасының 5% -ы қосымша бір рет төленеді.		
92	Мыналарға алып келген жарақат:	
	а) лимфостаз, тромбофлебит, трофика бұзылыстары	5
	б) остеомиелит, оның ішінде гематогенды остеомиелит	10
Ескертулер: 1. 92-бап тірек-қимыл аппаратының зақымдануы салдарынан пайда болған тромбофлебиттер, лимфостаз және трофигтің бұзылуы кезінде (ірі шеткі тамырлардың және нервтердің дене жарақатын қоспағанда) қолданылады. 2. Аяқ саусақтарының іріңді қабынуы сақтандыру төлеміне негіз бола алмайды.		

Көру қабілетінен айырылу кезіндегі сақтандыру төлемдері

Жарақат алғанға дейін	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	Ниже 0,1
жарақаттан кейін											
0,9	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0,8	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0,7	5	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-
0,6	10	5	5	3	-	-	-	-	-	-	-
0,5	10	10	10	5	5	-	-	-	-	-	-
0,4	10	10	10	10	5	5	-	-	-	-	-
0,3	15	15	15	10	10	5	5	-	-	-	-
0,2	20	20	20	15	10	10	5	5	-	-	-
0,1	30	30	30	20	15	10	10	5	5	-	-
0,1 төмен	40	40	40	30	20	15	15	10	10	10	-
0,0	50	50	50	25	25	20	20	20	20	20	10

Ескертпе:

Толық соқырлыққа (0,0) көру өткірлігі 0,01-ден төмен және жарық сезілгенге дейін (қол саусақтарының есебі) теңестіріледі.

Күйік алған кездегі сақтандыру төлемдері (сақтандыру сомасынан пайызбен)

Күйік ауданы (дене бетінің %-ы)	Күйік дәрежесі				
	I.	II.	III.	А	Б
5-тен 10-ға дейін	-	-	15	17	20
11-ден 20-ға дейін	4	5	20	25	35
21-ден 30-ға дейін	6	7	25	45	55
31-ден 40-қа дейін	8	9	30	70	75
41-ден 50-ге дейін	10	11	35	70	90
51-ден 60-қа дейін	15	16	40	70	95

61-ден 70-ке дейін	20	21	45	70	100
71-ден 80-ге дейін	25	26	50	70	100
81-ден 90-ға дейін	30	31	55	70	100
90-нан артық	35	36	60	70	100

Ескертулер:

1. Тыныс алу жолдарының функцияларының бұзылуына әкеп соқтырған күйіктері кезінде - 10%.
2. Зардап шегушінің денесінің 1% -ы оның қолының алақан бетінің ауданына тең.